Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 30., szerda

LXXVIII. évfolyam
220. (22380.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Helyenként terítik az aszfaltszőnyeget

Jó ütemben halad az autópálya-építés

Épülnek a felüljárók a Nyárád mellékvölgyeiben fekvő falvak felé

Fotó: Gligor Róbert László

Több kilométeren már aszfaltszőnyeget terítettek le, máshol még a töltéseket építik, de a bekötő utak áthidaló építményei is kezdenek láthatóvá válni: egy év múlva kész kell legyen a Marosvásárhely–Németvásár autópálya első szakasza.

Gligor Róbert László

Az Alsó-Nyárádmentén még dolgoznak a töltések építésén, sőt vannak helyek, ahol még csak most készítik a vízelvezetőket vagy kisátkelőket, de azért már több rövid szakaszon terítettek le aszfaltszőnyeget. Épül a felüljáró Fintaháza, Szentgerice és Szentháromság közelében, körvonalazódik Somosdnál és az ákosfalvi E60-as útvonal mellett, de a Nyárád

(Folytatás a 6. oldalon)

Feketébe öltözött az ország diáksága
Összességében azt lehet mondani, hogy hétfőn az ország diákságának 90%-a feketébe öltözött.
4.

Jubileumi tanév a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen
„Mi a legjobb tudásunk és lehetőségeink szerint megteszünk mindent azért, hogy megtanítsunk vagy rávezessünk benneteket arra, hogyan mondjatok el történeteket…”
5.

Maros megye a 2026-os müncheni EXPO REAL-on
Maros megye az A1.241-es standon, a Román–Német Kereskedelmi és Iparkamara (AHK Románia) által szervezett romániai stand keretében lesz jelen.
6.

Minden rekordot megdöntött az idei DeepDive
A résztvevői visszajelzések kapcsán a főszervező elmondta, hogy volt egy ember, akinek külön az volt a feladata, hogy megkérdezze a résztvevőktől, hogyan érzik magukat, a válaszokat pedig ki fogják értékelni.
10.

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz.
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz.
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna).
- Rózsák tere 53. sz.
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara).
- Köztársaság tér 5. sz.

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz.

Szováta:
- Fő út 196. sz.

Telefonszám: +40-373-800-850

AKTUÁLIS

Balta akarsz lenni?

Kaáli Nagy Botond

Láttam valahol régen rajzot: egy kisiskolás megy be az első tanórára, a gyerek fából van, a feje helyén egy szépen virágzó, rügyező ág. Odabent a tanár ül a katedránál, ő is fából, a feje helyén pedig egy balta. A padokban a többi kisdiák, szintén fából – és a rügyező ágacska helyett immár kisbaltává vált az ő fejük is.

Megrázó volt az a kép. És most, hogy a csapból is az egyenruhabalhé folyik, önkéntelenül is eszembe jutott. Ahogyan az is, amikor kb. harmadikos koromban a művészetiben odabökte nekem egy tanár: hé te, 418-as, hol van a mittudoménmi. Hatalmas élmény volt tíz év körüli szorongó gyermekként megtapasztalni, hogy úgy szólítanak, mintha egy börtönben élnék… Persze, abban éltünk. És a börtönhöz egyenruha is jár. Az óvodában a sólyomcucc, úgy néztünk ki benne, mint egy Bem Bem-es üveg, utána pionír-díszbaszás, büszkén mutogattam otthon, mert az valamiért tényleg tetszett, ám mégis a kényszerlakhelyre száműzött, egykori földbirtokos dédnagyapám kedves, de keserű mosolya maradt meg bennem, amikor meglátott annak a rendszernek a kezdő agymosottjaként, amelyik őt igazságtalanul kisemmizte. És arra is emlékszem, hogy mekkora örömmel, felszabadultsággal és dühvel dobtuk le magunkról a göncöt 1990 után, mekkora boldogság volt végre farmert és metálbandás pólót venni a műszálas, élére vasalt nadrág és a zakószerű szar helyett, amelyekben kollektíve úgy néztünk ki, mint valami félresikerült idióták. Nálunk már csak a lányok

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár

SZEPTEMBER

30 SZERDA

7:19 20:33
19:05 13:21
A nappal hossza: **11** óra **46** perc

Ma **JEROMOS**, holnap **MALVIN** napja

Az év **273.** napja, hátravan **92** nap

Isten éltesse!

MALVIN: germán eredetű, összetett női név, elemeinek valószínű jelentése: bíróság és barát. A németben a Malwin férfinév, női névpárja a Malwine (Malvina alakban is előfordul).

IDŐJÁRÁS

Sok napsütés

Hőmérséklet:
max.: .... **23 °C**
min.: ..... **3 °C**

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: **2026. szeptember 29.**

1 €	**5,2780 lej**
1 $	**4,6568 lej**
100 Ft	**1,4352 lej**
1 g arany	**620,5504 lej**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Megemlékezés az aradi vértanúkra

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete október 6-án, kedden 17 órától megemlékezést tart az aradi vértanúk emléknapja alkalmából a Székely vértanúk emlékművénél. A megemlékezés mottója Damjanich János kijelentése: „Legyőztük a halált, mert bármikor készek voltunk elviselni azt.” A szervezők közös főhajtásra várják a marosvásárhelyieket a szabadság és a nemzeti összetartozás hősei előtt.

Bolyai-emlékfa-ültetés

Október 4-én, vasárnap 10 órakor Bolyai Farkas születésének 250. évfordulójára kecskeméti civil kezdeményezésre Soli Deo Gloria címmel emlékalbumot jelentettek meg önkéntes felajánlásokból. A megemlékezés részeként, az album kiadása és bemutatása mellett a kezdeményezők pónyikalma-csemetét ültetnek a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceummal közösen az oktatási intézmény udvarán. A csemetefa eredeti hajtásai a Bolyai-sír melletti fáról származnak, és Kecskeméten nevelkedtek. Ugyanaznap 15 órakor, a könyv egyik szerzőjének, Szabó Andrásnak az emlékére a mezőbándi református gyülekezettel a községben is elültetnek egy emlékfát. A rendezvény nyitott, a szervezők bárkit szívesen látnak.

Adatközpont építésére nyert pályázatot a Maros Megyei Tanács

Maros megye Közép-Erdély második legfontosabb digitális központjává válhat azáltal, hogy a Maros Megyei Tanács a Maros Ipari Parkkal közösen megnyert egy korszerű adatközpont megépítésére kiírt pályázatot. A közel 240 millió lejes beruházás modern adatfeldolgozási és adattárolási szolgáltatásokat biztosít majd a vállalkozások számára, elősegítve a digitalizációt, új befektetések érkezését és magas hozzáadott értékű munkahelyek létrejöttét. A projekt megvalósulása után megyénk Kolozs megye után Közép-Erdély egyik legfontosabb adatközpontjává válhat.

Szünetel a gázszolgáltatás

A Delgaz Grid gázszolgáltató vállalat szeptember 30-án hálózati munkálatok miatt négy Maros megyei településen szünetelteti a gázszolgáltatást. 10–14 óra között Alsó- és Felsőidecsen, továbbá Olaszidecsen, ugyanaznap 9–13 óra között Nyárádszentbenedeken zárják el a gázt. A szolgáltató felkéri a fogyasztókat, hogy ha gázszagot észlelnek, azonnal jelentsék a Delgaz Grid diszpécserszolgálatának a 0800.800.928 és a 0265.200.928-as telefonszámokon.

XXXVI. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál – nyitóhangverseny

Vokálszimfonikus hangversennyel kezdődik október 1-jén, csütörtökön 19 órakor a XXXVI. Constantin Silvestri nemzetközi zenei fesztivál a Kultúrpalota Nagytermében. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes karát és szimfonikus zenekarát David Crescenzi vezényli. Szólisták: Cristina Grigoraș szoprán, Stefan von Korch tenor és Balla Sándor bariton. A nagyérdemű Carl Orff Carmina Burana című művét hallgathatja meg.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Új fejlesztés előtt áll a Víkendtelep

Lebontják a légnyomásos sátrat

A közelmúltban megkezdődött a marosvásárhelyi Víkendtelepen található légnyomásos sátor, közismert nevén a ballon lebontása. A létesítmény sajtóirodájának tájékoztatása szerint a projekt lehetőséget teremt az érintett terület teljes körű újragondolására és újrahasznosítására.

Szeredai Vivien

A közleményből kiderül, hogy a bontás egy új fejlesztési szakasz kezdetét jelenti. A felszabaduló terület átalakítása szerves része annak a hosszabb távú modernizálási folyamatnak, amelynek célja a Víkendtelep infrastruktúrájának folyamatos korszerűsítése, valamint a családok, a gyermekek és a kikapcsolódni vágyó látogatók számára még változatosabb és komfortosabb környezet biztosítása.

Mint írták, a területet új funkciókkal és a látogatók igényeihez jobban igazodó, korszerűbb módon rendezik majd át. A tervezett átalakítás során figyelembe veszik a terület adottságait és a komplexum egészének működését, illetve azt is, hogy az új kialakítás hosszú távon milyen lehetőségeket biztosíthat a látogatók számára. Úgy fogalmaztak, hogy a légnyomásos sátor lebontása nem csupán egy meglévő építmény eltávolítását jelenti, hanem új lehetőséget is teremt a Víkendtelep fejlesztésére.

A Népújság már májusban említést tett a tervezett beruházásról. Akkor a Víkendtelep igazgatója, *Nagy Botond* úgy nyilatkozott, hogy a ballon lebontását követően bekerítik a területet, az egykori 50 méteres medence helyén pedig a tervek szerint fűtött medencét és jakuzzikat alakítanak ki. Az átalakítás részleteiről azóta nem közöltek újabb információkat.

Mint ismert, a Víkendtelep fedett olimpiai medencéjét 2020-ban az előző városvezetés már egyszer lebontotta. A döntés elégedetlenséget váltott ki, mivel több sportklub tevékenységét is akadályozta. Miután Soós Zoltán átvette a város vezetését, 2021 nyarán ismét használatba helyezték a légnyomásos sátrat, amely addig tíz hónapon keresztül nem működött. A Víkendtelep sajtóirodájának tájékoztatása szerint azonban a medence újranyitása nem bizonyult kifizetődőnek: az egykori Május 1. strand helyén épült olimpiai uszoda átadását követően a ballon kihasználatlanná vált, ezért is döntöttek a végleges lebontása mellett.

A tervezett pezsgőfürdőrészleg Fotó: a Víkendtelep sajtóirodája

RENDEZVÉNYEK

Jubileumi közösségi nap a Sapientián

Október 1-jén, csütörtökön különleges együttlétre várják a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Karának jelenlegi és egykori hallgatóit, oktatóit, munkatársait és mindazokat, akik az elmúlt 25 év során valamilyen módon részesei voltak az egyetemi közösség történetének. Az esemény célja újra találkozni, felidézni a közös emlékeket, megosztani egymással történeteket, és együtt ünnepelni azt a közösséget, amely egy negyedszázad alatt generációk életének lett meghatározó része. A programban főzőverseny, sportbajnokság, kerekasztal-beszélgetések, alumnitalálkozó, filmvetítés és esti közös mulatság is szerepel. A teljes program és a regisztrációhoz szükséges link az esemény Facebook-oldalán található a Közösségi nap – 25 éves a Sapientia EMTE címszó alatt.

Fékezd meg a drogokat!

Szeptember 28-án Marosvásárhelyen a Shopping City bevásárlóközpontnál 200 motorbiciklis részvételével a drogfogyasztás veszélyeire hívták fel a figyelmet. Az akciót a Social MED és a MotoBeer Hornets szervezte Fékezd meg a drogokat! felhívással. A rendezvényen Oana Muntean pszichológus, a Social MED Egyesület elnöke a korai prevencióra és a család szerepére helyezte a hangsúlyt a függőségek kialakulásának megfékezésében. Az egyesület részéről jelen volt dr. Bianca Frîncean-Tudosa és dr. Cristian Gaboș-Grecu, továbbá dr. Bálint József a MotoBeer Hornets egyesületet képviselte. A rendezvényt a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, a Maros Megyei Tanács és a Shopping City támogatta.

Az állatok világnapja az állatkertben

A marosvásárhelyi állatkert a Milvus csoporttal partnerségben október 4-én, az állatok világnapján látványetetésekkel és ismeretterjesztő előadással várja a látogatókat. Az esemény célja, hogy bemutassa az állatok és a természet téli felkészülését, és rávilágítson arra, miként segítheti az egyes fajokat a lakosság is a hideg hónapokban. Az ünnepi programok sora a Zöld Házban kezdődik, ahol a Milvus Csoport szakemberei egy izgalmas előadás keretében mutatják be a felkészülést a téli időszakra. Ezt követően a látogatók végigkísérhetik a nap kiemelt látványetetéseit: 12 órától a fehér gólyák, 12.30-tól a szarvasok, 13 órától az ázsiai elefántok, végül 13.30-tól a Bennett-kenguruk és emuk etetését láthatják az érdeklődők. Az állatkert látogatói felár nélkül vehetnek részt ezeken a programokon.

Könyvbemutató: A hársfa – a csíksomlyói kegyszobor születése

Maros megye több településén is bemutatják Antal Imre A hársfa – a csíksomlyói kegyszobor születése című könyvét. Október 3-án Marosszentgyörgyön a 18 órai szentmise után, október 4-én Szövérden a 11 órai istentisztelet keretében, október 6-án 17 órától Erdőszentgyörgyön a kultúrotthon kistermében, október 14-én 18 órától Marosvásárhelyen a Bolyai téri unitárius gyülekezet tanácstermében, 15-én 19 órától Nyárádszeredában a református egyházközség Bocskai termében. Október 7-én a Marosvásárhelyi Rádió Összhang című műsorában hangzik el beszélgetés a szerzővel.

XV. Dance Art Kupa

A marosvásárhelyi Dance Art Sporttáncegyesület október 3-án szervezi meg a marosszentannai sportcsarnokban a XV. Dance Art Kupáért kiírt versenyt, a sporttánc rangos és látványos rendezvényét – tájékoztatott Somodi Katalin, a sporttáncklub elnöke. A versenyen 400 hazai sporttáncos vesz részt, a rendezvény 9 órakor kezdődik, és este 10 órakor ér véget.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

XIV. Leó pápa:

Fel kell áldozni bizonyos álláspontokat a béke érdekében Európában

XIV. Leó pápa a béke érdekében bátorságra és „bizonyos álláspontok feláldozására” kérte az európai országokat hétfőn, az ukrajnai háborúra utalva. „Sajnos jelenleg újra fellángolt a háború, még Európában is, ahol az értelmetlen mészárlás naponta számtalan civil áldozatot követel” – mondta a katolikus egyházfő a kelet-franciaországi Metzben politikai és vallási vezetők előtt tartott beszédében, anélkül, hogy megnevezte volna Ukrajnát.

„Elengedhetetlen, hogy türelmes párbeszédet folytassunk, bátorságot tanúsítsunk a tárgyalások során, és készen álljunk arra, hogy bizonyos álláspontokat feláldozzunk a béke érdekében” – tette hozzá a pápa, aki Emmanuel Macron francia elnök jelenlétében beszélt. Az emberi kapcsolatok, az államok közötti emberi kapcsolatok egyre barbárabbá válnak (…), a szó értékét megvetik, ehelyett hazugságokkal és megtévesztéssel kérkednek” – tette hozzá.

A pápa szerint Európa a történelme miatt „vethet véget ennek az ördögi körnek”. „Az elmúlt 80 évben (Európa) nagyrészt bebizonyította, hogy lehetséges eltérő véleményeket, követeléseket és érdekeket érvényesíteni, ha inkább találkozunk, nem pedig szembeszállunk” – fogalmazott, majd hozzátette, „Európa meg tudja állítani ezt a spirált a másik iránti tisztelettel, amelyet sikerült gyakorolnia és megőriznie” – hívta fel a figyelmet, méltatva „a nemzetközi jogot és a multilaterális megoldásokat”, mint „a legjobb ellenszert a dominálási szándék ellen”.

Az európai alapítók, köztük Robert Schuman (1886–1963) és az olasz Alcide De Gasperi (1881–1954) említésével XIV. Leó a béke „aktív” alkalmazása mellett érvelt.

„Ma fel kell tennünk a kérdést, hogy valóban kreatív erőfeszítéseket teszünk-e a világbéke előmozdítására, vagy csak a háború borzalmainak elfojtására törekszünk, hogy jobban felkészüljünk arra, amiről azt feltételezzük, hogy bekövetkezhet” – mondta a pápa.

A menekülteket és a migránsokat illetően úgy vélte, hogy Európa „egy új szakasz előtt áll találkozásainak hosszú történetében”. „Meg kell érteni a történelmi jelentőségét annak, ami történik, vagyis egy eddig soha nem látott találkozást a népek és kultúrák között, amely a gyökereink kreatív újrafelfedezésére és egyúttal a másik figyelmes meghallgatására invitál minket” – mondta a pápa.

Emmanuel Macron francia államfő beszédében úgy vélte, hogy Európának vissza kell nyernie „az alapítók bátorságát”, és nem szabad engednie a „befelé fordulásnak” és „a nacionalizmusok visszatérésének”.

„Itt dobog Európa ezeréves szíve, egy olyan Európáé, amely védelmez, egyesít és cselekszik. Egy szuverén és demokratikus Európáé, amelyet a béke és a jólét projektje vezérel. Egy olyan Európáé, amelynek vissza kell nyernie az alapítóinak a bátorságát. Igen, a bátorságot, hogy ne engedjen a befelé fordulásnak, a másik iránti gyűlöletnek, a megosztó nacionalizmusok visszatérésének” – mondta a francia elnök a Németországgal, Belgiummal és Luxemburggal határos régióban, Lotaringiában, amely az első és második világháború meghatározó színtere volt, és ahol az Európai Unió egyik alapítójának tekintett Robert Schuman nyugszik.

A francia elnök – aki részt vett a pápa délutáni miséjén is – felszólalásában az európai építkezést méltatta, amelyet „a görög–római és a zsidó-keresztény alapra építettek”, a francia–német megbékélést, amely „a diktatúrákból felszabadult népek akarata” volt a második világháború után, és amelyet jelenleg „a birodalmak visszatérése fenyeget”.

„A valódi szuverenitás biztosításához cselekednünk kell” – hangsúlyozta a francia elnök. „Cselekedni először is a biztonságunk megőrzéséért és értékeink megóvásáért. Mert a békét nem lehet kikiáltani, azt jó szándékú, tisztán látó és állhatatos mesterek türelmesen építik fel” – tette hozzá Emmanuel Macron, aki pénteken, megérkezését követően már fogadta a pápát a hivatalában. Európa „nem egy olyan hatalom, amely eltünteti a nemzeteket, hanem egy erő, amely meghosszabbítja és növeli cselekvési képességüket és sorsuk irányítását” – hívta fel a figyelmet a francia elnök, majd személyesebb hangvétellel zárta beszédét, amely utolsó nyilvános megszólalása volt a pápa előtt. A francia elnök kifejezte „háláját és örömét” a pápa négynapos franciaországi látogatásának végén.

„Remélem, hogy ön is érezte, hogy egy lelkes, egységes és boldog nemzet vagyunk, és ezt őszintén köszönöm önnek; mi is boldognak szerettük volna látni önt” – hangsúlyozta az államfő, utalva arra, hogy Párizsban és Lourdes-ban is százezrek üdvözölték lelkesen XIV. Leót.

„Egy 18. század végi askenázi kifejezés, amelyet később német barátaink is átvettek a nyugodt boldogság kifejezésére, így szól: boldog, mint Isten Franciaországban. Mostantól e négy nap emlékére azt fogjuk mondani: boldog, mint XIV. Leó nálunk. Köszönet érte!” – mondta a francia elnök. *(MTI)*

Emmanuel Macron francia államfő, XIV. Leó pápa és Jean-Marc Aveline francia bíboros (b-j) a pápa látogatása alkalmából szervezett vallásközi találkozón a lotaringiai Metz Robert Schuman rendezvényközpontjában az egyházfő négynapos franciaországi apostoli útjának zárónapján Fotó: MTI/EPA/Reuters

ORSZÁG – VILÁG

250 kilencedikes tankönyvet rendeltek

Az Oktatási Minisztérium keddi tájékoztatása szerint 250, kilencedik osztályosoknak szánt tankönyvjavaslatot nyújtottak be a közbeszerzési eljárásra. Az Országos Tanterv- és Értékelési Központ (CNCE) közzétette a kilencedikes tankönyvek beszerzésére kiírt eljárásról szóló jelentését. A dokumentumot az Országos Közbeszerzési Ügynökség (ANAP) feltétel nélkül jóváhagyta, majd feltöltötték az elektronikus közbeszerzési rendszerbe. A végleges döntésekről már valamennyi pályázót értesítették. A 65 külön tételt magában foglaló pályázatra 21 kiadó és más szakmai ajánlattevő jelentkezett. A kiadók megtekinthetik az értékelőlapokat, és elvégezhetik a szükséges módosításokat. Az ajánlattevőknek tíz naptári nap áll rendelkezésükre az esetleges óvások benyújtására. Azoknál a tételeknél, amelyek eredményét nem támadják meg, ezt követően megkötik a keretmegállapodásokat. Ezzel egyidejűleg a tankönyvek digitális változatát feltöltik a manuale.edu.ro honlapra, ahol a diákok és a pedagógusok is hozzáférhetnek. A tankönyvrendeléseket a CNCE elektronikus felületén adják le, majd ezek alapján szerződést kötnek azokkal a kiadókkal, amelyek eljuttatják a kiadványokat az iskolákba. *(Agerpres)*

Újabb drónok Románia területén

Feltehetően egy drón darabjaira bukkantak kedden egy szántóföldön, a Brăila megyei Gropeni település közelében – közölte a Védelmi Minisztérium. A tájékoztatás szerint az éjszaka folyamán egy lakos tett bejelentést a 112-es segélyhívó számon egy lezuhant tárgyról és az azt követően keletkezett tűzről, amely később kialudt. Személyi sérülés nem történt, és anyagi kár sem keletkezett. Újabb drónt észlelt a hadsereg radarrendszere a keddre virradó éjszaka a Tulcea megyei Isaccea településtől északra, az ukrán–román folyami határ közelében. A légi célpont megfigyelésére felszállt a spanyol légierő két F–18-as vadászgépe, amelyek a NATO megerősített légtérrendészeti szolgálatának keretében teljesítenek küldetést Romániában. A Védelmi Minisztérium közleménye szerint a katonai parancsnokság értesítette a Katasztrófavédelmi Főfelügyelőséget (IGSU), amely 1 óra 51 perckor RO-ALERT-üzenetben figyelmeztette Tulcea megye északi részének lakosságát légtérből lezuhanó tárgyak becsapódásának veszélyére. Légtérsértés nem történt, a légi riasztást 2 óra 10 perckor lefújták – közölte a szaktárca. *(Agerpres)*

A romániai fiatalok több mint 60 százaléka túlzsúfolt lakásban él

Tavaly az Európai Unióban a 15 és 29 év közötti fiatalok 26,9 százaléka élt túlzsúfolt lakásban, a legmagasabb arányokat Románia, Lettország és Bulgária regisztrálta ezen a téren – közölte kedden az Eurostat. Az Európai Unió statisztikai hivatala szerint a fiatal, 15 és 29 év közötti korosztály esetében a túlzsúfoltsági ráta 10,1 százalékponttal volt magasabb, mint a teljes népesség esetében (16,8 százalék). A túlzsúfoltság aránya a kor előrehaladtával csökken: 30,1 százalék volt a 15-19 évesek, 28,7 százalék a 20-24 évesek és 21,8 százalék a 25-29 évesek körében. A 15-29 éves fiatalok körében Romániában (60,4 százalék), Lettországban (54,9 százalék) és Bulgáriában (52,8 százalék) jegyezték a legmagasabb túlzsúfoltsági arányt, míg a legalacsonyabbat Cipruson (3,5 százalék), Írországban (7,4 százalék) és Máltán (7,7 százalék). Három tagállamban legalább 20 százalékpontos különbség mutatkozott a fiatalok és a teljes népesség túlzsúfoltsági aránya között: Bulgáriában (52,8 százalék a fiatalok körében szemben a teljes népesség 32,5 százalékával), Görögországban (48,4 százalék szemben a 28,3 százalékkal) és Romániában (60,4 százalék szemben a 40,4 százalékkal). *(Agerpres)*

Balta akarsz lenni?

(Folytatás az 1. oldalról)

jártak rosszabbul, a hajpánt még rátett minderre egy jó nagy szocialista lapáttal.

Szóval igen, elfogult vagyok, és már abban a korban, amikor ez nem is érdekel. Igen, felháborodtam azon, hogy ahelyett, hogy végre rendbe raknák a gyalázatos állapotban lévő tanügyet, az életre készítenék fel a mai generációkat, és az elszáradó, gyakran felhasználhatatlan, szakmaspecifikus tudás beléjük erőltetése helyett lépést tartanának a digitális kor kihívásaival, nem egy, hanem egyszerre ezer lépést tesznek a mélytán elfeledett múltba egy olyan csökevény visszaemelésével, amelyet véleményem szerint minden olyan épeszű ember, akinek része volt benne – utál.

És nem, nem előzi meg a bullyingot, mert mindenki tudja, hogy a suliban ki hogyan, mennyit és honnan; nem garantálja az egyenlőséget, nem lesz jelkép és nem lesz szimbólum az egyenruha. Éppen ellenkezőleg: abban a korban, amikor a személyiségfejlődés az egyik legjelentőségteljesebb szakaszában van, amikor kifejlődik az ízlés, amikor a viselet az önkifejezés eszközévé válik, amikor éppen arra kellene nevelni a gyerekeket, fiatalokat, hogy megtalálják a saját hangjukat és világukat, akkor akarnak rájuk erőltetni egy viseletet, amelyet nem ők terveztek, nem ők választottak, nem ők vásárolnak meg (hanem a szüleik, valószínűleg nem kevés pénzért), és amelyet garantáltan gyűlölni fognak. És velük együtt gyűlölni fogják az iskolát is, ha eddig még nem is gyűlölték. Mert mindannyian tudjuk, hogy milyen érzés olyan cuccban kimenni a házból, amelyben nem érezzük jól magunkat. Pláne olyan közösségbe, amely annyira jelentős, mint az iskolai. Pláne olyan szettben, amelyet ránk erőltettek tökömtudjakik.

És aki azt mondja, hogy igen, de hogy öltözködnek, hogy néznek ki, Istenem, haspóló, méteres köröm, szakadt farmer, centis szoknya, azoknak üzenem, hogy egy sima iskolai dress code is megoldja ezt a dolgot, nem kell egy egész országnyi gyermekre ráerőltetni valakinek az ízlését. És hozzáteszem, hogy a szakadt farmer opcionális választás, nem kényszer alatt született viselet. Az egyenruha pedig mindenkinek kötelező, és ez azért messze nem ugyanaz. És ne tegyük össze mindezt a magániskolai viselettel, mert az presztízskérdés, azt bárki simán bevállalja, mert büszke rá. És igen, nagyra értékelem, hogy a sokak által lenézett mai generáció képes volt olyan országos összefogásra, mint a hétfői fekete ruhás tiltakozás. Ez sokat elmond róluk, gondoljanak csak mélyebben bele: igen, teljesen más világban nőttek fel, igen, gyakran lehet az az érzésünk, hogy úgy érzik, nekik sok minden alanyi jogon kijár, de ők már nem tanári és szülői párlaton keresztül kapják az információkat, hanem azon nyomban értesülnek bármiről, ami a világban történik – nem hülyék, és ki mernek állni magukért.

Az egyformaság nem tesz egyenlővé. A látszólagos egyformaság még kevésbé. A hamis egyformaság pedig egyáltalán nem.

Ne. Legyünk. Balták!

Zöldterületek, infrastruktúra és szociális szolgáltatások fejlesztéséről döntött a helyi tanács

A Marosvásárhelyi Helyi Tanács 2026. szeptember 24-i, csütörtöki rendes ülésén több, a város fejlődése szempontjából fontos beruházásról döntött. A jóváhagyott projektek között szerepel egy egykori ipari terület nagyszabású zöld- és szabadidős övezetté alakítása, az Eminescu park korszerűsítése, a Ballada utca rendezése, valamint a kiszolgáltatott közösségek számára nyújtott szociális szolgáltatások fejlesztése.

Az egykori meggyesfalvi téglagyár területén közel 9 hektáron zöld- és szabadidős övezetet alakítanak ki

Az egyik legnagyobb beruházás az egykori meggyesfalvi téglagyár területének rendezését és egy korszerű, többfunkciós zöld- és szabadidős terület kialakítását célozza. A közel 9 hektáros terület fejlesztésének becsült értéke 98,4 millió lej, áfával együtt.

A tervek szerint több mint 56.000 négyzetméternyi zöldfelület jön létre, emellett gyalogossétányok, 4600 négyzetméternyi kerékpárút, több mint egy kilométer hosszú futópálya, játszóterek, fitnesz- és többfunkciós sportpályák, pump track, skatepark, minigolfpálya, gyermekek számára kialakított közlekedési park, valamint piknikezésre és pihenésre alkalmas területek is helyet kapnak. A háziállatok számára is külön területeket alakítanak ki.

A beruházás célja, hogy a jelenleg elhanyagolt területből mindenki számára elérhető, modern zöld- és szabadidős terület jöjjön létre. A tervek között gyalogos- és kerékpárutak, közvilágítás, Wi-Fi, kamerarendszer, valamint a fogyatékkal élők számára is könnyen használható létesítmények szerepelnek. A teljes beruházás várhatóan 36 hónap alatt valósul meg, ebből 24 hónapot vesz igénybe a kivitelezés.

Felújítják az Eminescu parkot

A helyi tanács jóváhagyta a Mihai Eminescu park felújításának terveit és a beruházás költségvetését is. A munkálatok várhatóan mintegy 3,7 millió lejbe kerülnek, áfával együtt.

A projekt keretében átalakítják a sétányokat, növelik a zöldfelületek nagyságát, új utcabútorokat helyeznek el, valamint a költő szobra előtt egy kisebb teret alakítanak ki. A tervek között szerepel egy szökőkút, ivókutak, kerékpártárolók, díszvilágítás és térfigyelő kamerák elhelyezése is. Mihai Eminescu műveiből vett részleteket gránittáblákba vésnek, amelyeket a park új kialakításának részeként helyeznek el.

Ballada utca – két forgalmi sáv, járdák és korszerűsített infrastruktúra

Egy másik elfogadott napirendi pont a Ballada utca rendezését célozza, amely a Horea és a Cuza Vodă utcákat köti össze. A beruházás értéke várhatóan mintegy 10,2 millió lej, áfával együtt. A tervek szerint az utca két forgalmi sávot és legalább 1,5 méter széles járdákat kap. Korszerű, LED-es közvilágítást építenek ki, megoldják az esővíz elvezetését, valamint előkészítik az optikai hálózat infrastruktúráját is. Rendezik a kereszteződéseket és a gyalogátkelőhelyeket, továbbá az utca akadálymentesítésére is figyelmet fordítanak.

Közel 6,8 millió lej a hátrányos helyzetű közösségek támogatására

A helyi tanács jóváhagyta, hogy a marosvásárhelyi szociális igazgatóság vezető partnerként vegyen részt egy svájci–román támogatással megvalósuló, társadalmi felzárkózást segítő programban. A projekt teljes értéke közel 6,8 millió lej, amelyből mintegy 5,8 millió lej svájci támogatás.

A program elsősorban a Domb utcában élő, hátrányos helyzetű közösséget célozza. A cél egy olyan átfogó támogatási rendszer kialakítása, amely többféle segítséget kapcsol össze: szociális és egészségügyi szolgáltatásokat, oktatási támogatást, a munkavállalásban való segítséget, valamint a különböző szociális és egyéb jogosultságokhoz való hozzáférést. A kidolgozott módszert később a város más, hátrányos helyzetű területein is alkalmazni lehet.

A szeptember 24-i ülésen elfogadott döntésekkel Marosvásárhely önkormányzata tovább dolgozik a város fejlesztésén. A tervek között szerepel a közterek és lakónegyedek felújítása, a közlekedés javítása és a szociális szolgáltatások fejlesztése. *(A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal belés külkapcsolati osztálya)*

Nem kérnek a diákok az egyenruhából!

Feketébe öltözött az ország diáksága

Szeptember 28-án, hétfőn a Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége (MAKOSZ) és a Román Országos Diáktanács (CNE) országos tiltakozó akciót szervezett a kötelező egyenruha-viselés bevezetése ellen. A tervezetet a szenátus már elfogadta, az RMDSZ szenátorai is megszavazták, a végső döntést viszont a képviselőház fogja kimondani. A diákok tiltakozó akcióját az váltotta ki, hogy nem kérték ki a véleményüket a kérdésben.

Nagy-Bodó Szilárd

Lázár Attila, a MAKOSZ elnöke lapunknak elmondta, hogy azért választották a fekete színt, mert egy egységes demonstrációt akartak, aminek erős üzenete van, és megmutatja, hogy valójában hogyan néz ki egy iskola udvara, egy iskolai folyosó, hogyha minden diákot uniformizálnának. A MAKOSZ elnöke azt is kiemelte, hogy nemcsak a magyar, hanem a román diákok is nagyon erőteljesen felszólaltak, összességében azt lehet mondani, hogy hétfőn az ország diáksága 90%-a feketébe öltözött, erről pedig a közösségi médiában megjelent képek és videók is tanúskodnak. A hétfői akció egy erőteljes üzenet: a diákok nemet mondtak az egyenruha viselésére. Lázár Attila szerint ez azzal is magyarázható, hogy a diákok azt szeretnék, hogy megmaradjon a szabad választásuk és az önkifejezésük joga. A diákszervezetek a hétfői megmozdulást követően abban bíznak, hogy elég erőteljes volt a hangjuk ahhoz, hogy a törvényhozók ne szavazzanak meg az oktatás elsődleges haszonélvezőit illetően olyan döntéseket, amelyekről nem egyeztettek velük.

Sokan viszont azt mondják, hogy Nyugat-Európában és Nagy-Britanniában is van egyenruha, illetve több hazai iskolában is. Ezzel kapcsolatban a MAKOSZ elnöke elmondta, hogy amennyiben egy iskola úgy dönt, hogy szeretne valamilyen formában egyenruhát bevezetni, akkor ebben a kérdésben legyen meg a saját autonómiája az iskolának, illetve a diákokkal közösen találjanak egy olyan megoldást, ami mind az intézménynek, mind a diákjainak megfelel. Azonban ez nem ugyanaz, mintha országos szinten kötelezővé tennék az egyenruhát, nyomatékosította Lázár Attila, aki azt is hozzátette, hogy a közösségi médiában rengeteg elszomorító kommentet, bejegyzést olvastak a téma kapcsán. Ezeken a felületeken többen azt tették szóvá – különösen az idősebb generáció –, hogy régebb is volt egyenruha, és akkor ők nem tiltakoztak, sőt egyesek azt is leírták, hogy nem is kell kikérni a diákok véleményét. A MAKOSZ elnöke ezekre reagálva kihangsúlyozta, hogy ma már teljesen más világot élünk, illetve arról lehet vitatkozni, hogy szükséges-e az egyenruha bevezetése, viszont a döntést, ami ellen tiltakoztak, úgy hozták meg a szenátusban, hogy semmilyen kozultáció nem volt a diákszervezetekkel, annak ellenére, hogy mind a MAKOSZ, mind a CNE hivatalos partnere az Oktatási Minisztériumnak.

Szilágyi Dóra Emese, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) elnöke lapunknak elmondta, hogy nagyon reméli, hogy a jövőben az RMDSZ politikusai ilyen döntések meghozatalakor ki fogják kérni a diákok véleményét is. Az ifjúsági ernyőszervezet vezetője arra is rámutatott, hogy a kötelező uniformis viselése, annak bevezetése jelenleg nem aktuális téma, hiszen az oktatás területén sokkal nagyobb és fontosabb kérdések vannak, amelyekre valódi megoldást kell találni.

Politikusi oldalról megközelítve a kérdést Szilágyi Dóra kiemelte, hogy a képviselők és szenátorok jól teszik, hogyha odafigyelnek arra, hogy mit mondanak a fiatalok és a diákok, mert bár lehet, hogy még nem ezek a diákok szavazták meg őket, a következő választásokon valószínűleg ők is szavazók lesznek, és a politikusok azt kellene képviseljék, amit ezek a közösségek szeretnének, illetve az ő problémáikkal is kellene foglalkozni, legyen szó bármelyik politikai pártról. Adalék a történethez, hogy habár a felsőházban az RMDSZ szenátorai is megszavazták az egyenruhák bevezetését, Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke a múlt héten egy közösségimédia-bejegyzésben azt írta, hogy igaza van a MAKOSZ-nak és a diákoknak, nem lehet Bukarestből törvénnyel megmondani, hogy mi jó nekik.

A MIÉRT elnöke arról is beszélt a Népújságnak, hogy nincsenek konkrét intézkedések vagy javaslatok arra vonatkozóan, hogy hogyan is oldják meg az egyenruha bevezetését. A kezdeményezők arra hivatkoznak, hogy a szociális, társadalmi különbségeket akarják ezzel elsimítani, de arról nem beszélnek, hogy ugyanazt az egyenruhát a hátrányos helyzetű gyermek és családja is meg kell

Szilágyi Dóra Emese Fotó: Facebook

vegye, illetve egy egyenruha nem fog négy évet kitartani, lehet, hogy még egyet sem. Mindebből pedig az is következik, hogy nem történik semmilyen konkrét megoldás, az egyenruha nem lenne más, mint egy nagyon szép látszatintézkedés, ráadásul a szülőkre, családokra hárulnak a vásárlás költségei, mert sem az iskola, sem az állam nem támogatná az egyenruha megvásárlását. Arról nem is beszélve, hogy az egyenruha mellett ott lenne a cipő, a telefon, az óra vagy éppen az iskolástáska, amelyek szintén okot adhatnak a cikizésre, a bullyingra.

Azonban politikusi oldalról megközelítve az is kérdés, hogy miként lehet a különböző korosztályok között fenntartani az érdemi párbeszédet, elmagyarázni a különböző meglátásokat. A jelenlegi társadalmi, gazdasági helyzetből kiindulva, az elégedetlenségből, amit a hétköznapokban tapasztalunk, valahol magyarázható a rendszer utáni nosztalgia, vagy akár a kommunizmus utáni nosztalgia, ezt jelenítik meg egyesek a kommentszekcióban is, mondta Szilágyi Dóra, aki szerint nem lenne szabad összetéveszteni az akkori időket a mostanival, hiszen úgy is lehet rendszert építeni, hogy iskolai szinten ezt megvitatják a szülők, a pedagógusok, a diákok és az iskola vezetése, hogy például kívánatosnak tartják-e az egyenruhát. Nem lenne szabad egyenlőségjelet tenni egy ilyen eset közé és aközé, hogy fentről érkezik egy utasítás, amit az országban mindenhol le akarnak nyomni mindenkinek a torkán.

A MIÉRT elnöke azt is nyomatékosította, hogy az egyenruhának semmi köze nincs a tanuláshoz, senki nem fog jobban tanulni egyenruhában és rosszabbul, hogyha maga döntheti el, hogy milyen ruhát visel. Mindenki egy egyéniség, ettől vagyunk érdekesek, ettől vagyunk sokszínűek mind Erdélyben, mind Romániában, mind Európában, és ezért nem lenne szabad elfojtani a diákok egyéniségét.

A bolyais diákok tiltakozása Fotó: a Bolyai Diákszövetség közösségi oldala

Jubileumi tanév a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen

Szeptember 28-án, hétfőn délelőtt nyitotta meg a 2026/2027-es tanévet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem (MME) a Köteles Sámuel utcai főépületben. Az intézmény számára a mostani tanév különleges mérföldkő, hiszen ősszel ünnepli fennállásának 80. évfordulóját. Az ünnepség nemcsak a nyolcadik évtizedre való visszatekintésről, hanem a művészeti oktatás mélyebb, emberi és szakmai küldetéséről, valamint egy eseménydús színházi évad elindításáról is szólt.

Sófalvi Szidónia

A tanévnyitó ünnepségen *dr. Sorin Crișan* professzor, az egyetem rektora ünnepi beszédében kiemelten köszöntötte a díszvendégeket, köztük Kalázdi-Kerekes Kingát, a Tisza Párt frakcióvezető-helyettesét, Markó Bélát, a Maros Megyei Írói Egyesület elnökét, valamint Csíki Szabolcs Károlyt, a Maros Megyei Tanács alelnökét. Sorin Crișan beszédében a művészeti képzés lényegét a rohanó világunkban egyre ritkább értékként megjelenő figyelemben és lassításban fogalmazta meg.

Dr. Sorin Crișan Fotók: a MME-Facebook oldala

„Egy olyan világban élünk, amely azt követeli, hogy mindent azonnal lássunk, így a felszínen maradunk. A művészet ezzel szemben lassításra int: arra kér, hogy megálljunk egy arc, egy drámai mondat vagy egy csend előtt, amíg meg nem értjük annak legmélyebb értelmét” – hangsúlyozta a rektor.

A magyar tagozat képviseletében *dr. Harsányi Zsolt* egyetemi docens, dékán Giorgio Strehler híres színházi gondolatát idézve fordult a hallgatósághoz, emlékeztetve arra, hogy a színház lényege az emberi történetek elmesélése – legyen szó színpadról, utcáról, rongyokról vagy fadarabokról.

„Mi a legjobb tudásunk és lehetőségeink szerint megtesszünk mindent azért, hogy megtanítsunk vagy rávezessünk benneteket arra, hogyan mondjatok el történeteket. Ti pedig tegyetek meg mindent azért, hogy legyen mondanivalótok – és akkor lesz, aki meghallgasson benneteket” – intézte szavait a diákokhoz Harsányi Zsolt.

A rendezvényen *Kalázdi-Kerekes Kinga* is felszólalt, aki az erdélyi gyökerek és Marosvásárhely személyes jelentőségét hangsúlyozva bátorságra, kíváncsiságra és a saját, egyedi művészi hang megtalálására biztatta az egyetemistákat.

A tanévnyitó után Harsányi Zsolt dékán elmondta, hogy a Művészeti Egyetem Magyar Karán az összdiáklétszám idén is 200 körül mozog. A legnépszerűbb szak továbbra is a színészképzés, ahol a 12-15 helyre idén is közel 60-an felvételiztek. A jelentkezők megoszlása a korábbi évek tendenciáit követi: mintegy fele erdélyi, fele pedig magyarországi diákokból áll.

Az előttünk álló tanév rendkívül sűrű és izgalmas programkínálatot ígér a hallgatóknak és a marosvásárhelyi közönségnek egyaránt. Az egyetem fennállásának 80. évfordulóját központi ünnepséggel és többnapos rendezvénysorozattal ünneplik, amelynek fő eseményeire november 5-én kerül sor, amikor a negyedéves színészhallgatók új előadását is bemutatják. Az intézmény reményei szerint októberben befejeződnek a Művész mozi felújítási munkálatai, így a jubileumi ünnepség keretében hivatalosan is átvehetik az épületet. Emellett ősszel egy nemzetközi színházi fesztiválnak ad otthont a Stúdió Színház, hazai és külföldi színiiskolák részvételével, decemberben nemzetközi színházi konferenciát szerveznek, tavaszra pedig további szakmai rendezvényeket terveznek.

Az új tanévvel párhuzamosan a Stúdió Színház új évada is kezdetét vette. A Művészeti Egyetem Magyar Kara szeptember 27-én mutatta be a végzős koreográfus osztály Zoomers című előadását Bezsán Noémi rendezésében. Az előadásra a jegyek elővételben online is megvásárolhatók a Stúdió Színház weboldalán. A tanévkezdés örömét tovább fokozza, hogy a nyár folyamán az egyetem oktatói és öregdiákjai is rangos szakmai elismerésekben részesültek: Berekméri Katalin és Galló Ernő oktatókat, valamint Moldován Blanka és Kónya-Ütő Bence volt hallgatókat egyaránt díjazták.

Dr. Harsányi Zsolt

Megjelent a Korunk szeptemberi lapszáma

A *trauma* fogalma köré épülő lapszám három nagyobb tematikus blokkból tevődik össze. Az első a Holokauszt reprezentálásának módozataival és lehetőségeivel foglalkozik: Margitházi Beja és Murai András filmes módszerekről, Nagyi Enikő Orsolya sajtóban történő ábrázolásról értekezik. A második blokk a trauma irodalmi megjelenítéséről szól: Kányádi András tanulmánya Arrigo Boito és Juhász Gyula novelláit állítja párhuzamba, Bókay Antal egy kevéssé ismert József Attila-szöveget ajánl figyelmünkbe, Csondor Soma tanulmánya Borbély Szilárd Nincstelenek című regényében, Bogos Krisztináé pedig Fancsali Kinga Nem a haláltól című kötetében elemzi a trauma megélésének nyomait. A harmadik blokk a mindennapi bántalmazás és abúzus területét írja le: Burca Mercédesz a nők elleni és családon belüli erőszak jogszabályi változásait, Bukovinszky-Csáki Orsolya a bántalmazás sajtóbeli reprezentációját vizsgálja, míg a Kulcsár Árpáddal készített interjú az abúzusokkal foglalkozó tényfeltáró újságíró perspektíváját mutatja be. A lapszám további cikkeit Blos-Jáni Melinda, Csíki Andrea, Soó Éva, Ferencz Melánia, Miklós Nóra, Varga Domokos és Takács József (próza) jegyzi. Az illusztrációk Sárosi Mátyás munkái.

A Várad kulturális folyóirat szeptemberi lapszámából

Szépirodalommal, tanulmányokkal és képzőművészettel egyaránt gazdag lapszám várja az olvasókat, Réti Kincső-Zita illusztrációival.

A prózát Nótáros Lajos nyitja Kezelésben című novellájával, Bán László pedig a Mesék a sáncból sorozat első részével folytatja, a háború utáni gyermekkor emlékeivel. Robert Lazu Kmita Az évszaktalan sziget című regényéből közlünk részletet, Fried Noémi Lujza fordításában. Airizer Elvira esszéjében Cortázar egyik novelláját elemzi, Kerekes Eszter Erdélyi Mikes Róza, a nagyváradi sajtó egykor ismert, mára elfeledett szerzőjének életútját idézi fel. Bíró Éva személyes hangú írása az emlékezésről és a hétköznapok apró örömeiről szól.

A verseket Létai Eszter és Aknay Tibor jegyzi. Létai Eszter nemrég megjelent első kötetét, a Jégszilánkokat Rais W. István mutatja be Amit a jég megőriz című kritikájában.

A tanulmányok sorát Imre Zoltán Nagyvárad ezer éve sorozata nyitja, ezúttal a 18. századi püspöki központ építészeti átalakulásáról. Fleisz János a nagyváradi oktatás 1940–1944 közötti helyzetét dolgozza fel, Hochhauser Ronald pedig a századforduló váradi kereskedődinasztiáinak történetét eleveníti fel. Tóth Hajnal portréja a lapszám illusztrátorát, Réti Kincső-Zita grafikust mutatja be, aki a Sosemvolt mesék kártyajáték megalkotója. Kerekes István, a világ egyik legtöbbször díjazott fotóművésze indiai (fény)képes krónikával jelentkezik.

A lapszámot Lencar Péter filmkritikája – Olasz Renátó Minden csillag című debütáló filmjéről – és Barabás Zsuzsa keresztrejtvénye zárja.

Az előfizetésekkel kapcsolatban a varadszerkesztoseg@gmail.com e-mail-címen kérhető tájékoztatás.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Varázsseprű

Nagy Székely Ildikó

A hosszú hajú, szemüveges lány pár hete tűnt fel a lakótelepen. A tömbházak betongyűrűjében elterülő zöld szigeten vettem először észre egy szombat délutánon. Egy faággal a kezében sepregetett egy képzeletbeli felületet, ami mintha a földtől pár centire lebegett volna. Olyan könnyed, légies mozdulatokkal munkálkodott, mintha egy távoli mesevilágból tévedt volna éppen ebbe a negyedbe. Sietős dolgom volt, mégis, miközben pár lépésnyire tőle elhaladtam, minduntalan késztetést éreztem arra, hogy hátraforduljak, és még nézzem egy darabig. Visszatérőben újra láttam. Fehér vécépapírtekerccsel a kezében vizsgálgatta az egyik fát, aztán elkezdte gyengéden körbetekerni. Párat fordult, majd egy másik fához lépett, hogy azt is „felöltöztesse”. Így hamarosan légi papírkerítés kötötte össze a két növényt.

Sokáig eszembe jutott ez a különleges látvány és főleg ez a nyolc-kilencévesnek tűnő leányka, ahogy szemmel láthatóan azon töpreng, hogy mit találhatna még ki a maga teremtette világ szépítésére.

Nemrég újra láttam, de most már nem egyedül. Egy szürke tapsifüles szuszogott mellette a fűben. Így már nem volt nehéz megszólítani.

– Anyuéktól kaptam, Félix a neve – mondta a lány, amikor a kisnyúl nevéről érdeklődtem. Aztán a sajátját is elárulta, de azt nem szeretném nyilvánosságra hozni.

– Ott, ahol korábban laktunk, ugyanilyen nyulak éltek a szomszédban – kezdett bele a mesélésbe. – Mindig átkéreztem anyuéktól, hogy megsimogathassam őket. Beszélgettem is velük mindenféléről, és biztos vagyok benne, hogy értettek mindent, amit elmeséltem nekik. A régi helyünkön ők voltak a legjobb barátaim: Johnny, Dundi és Superman. Mind a hármuknak én adtam nevet, a harmadiknak a gyorsasága miatt a Supermant; folyton elszaladt, ha ölbe akartam venni. Egy egyedül élő nénié voltak a nyuszik, ő mindig örült, amikor átmentem, hogy játsszam az állatkákkal. Mondta is, amikor megtudta, hogy el fogunk költözni, hogy mind a négyüknek hiányozni fogok.

– Miért kellett elköltözzetek?

– Abban a magánházban, ahol mostanáig éltünk, albérlők voltunk – nézett rám komolyan beszélgetőtársam. – Anyuék közben évek óta vigyáztak egy idős bácsira, felváltva jártak hozzá naponta, ebédet vittek és bevásároltak neki, elhozták a mosnivalót, ha szükség volt rá, orvoshoz vitték. A bácsinak nem voltak hozzátartozói, a szüleimtől tudom, hogy a felesége több mint tíz éve meghalt, gyermeke nem született. Az volt az egyezség közte és anyuék között, hogy élete végéig gondját viselik, és ennek fejében rájuk íratja a lakását. Cukorbeteg volt a bácsi, de azért jól tartotta magát, a tavasszal azonban nagyon lerobbant, és kórházba került. Anyuék ott is mellette voltak, hol az egyikük, hol a másikuk. Hetekig nem tudtunk mindhárman együtt lenni, pedig azelőtt rendszerint közösen ültünk le vacsorázni, és hétvégente sokat társasjátékoztunk is együtt. Ebben az időszakban azonban valamelyik szülőm mindig hiányzott, még húsvétkor is. Az öntözés napján apu volt az ügyeletes a kórházban, mi anyuval fogadtuk a vendégeket. Én már akkor éreztem, hogy valami hamarosan nagyon megváltozik. Aztán egyszer este későn csengetett a telefon, és megtudtuk, hogy a bácsi elhunyt. Pár hét múlva anyuék elkezdtek csomagolni, és közben igyekeztek elmagyarázni nekem, mennyire jó, hogy végre saját lakásunk lesz, még ha kisebb is annál, ami addig az otthonunk volt. Az előkészületek izgalmasak voltak, örültem, hogy a szüleim engem is bevonnak mindenbe, még függöny- és szőnyegvásárláskor is kikérték a véleményem. De, amikor a pakolás végére értünk, és megjött a költöztetőautó, minden kedvem elment. Rossz volt üresen látni az otthonunkat, a tömbházéletet pedig azóta sem sikerült megszoknom. Visszakívánkozom a régi házunkba, és szeretem azt játszani, hogy visszarepítem oda magam a varázsseprűmmel.

Most kezdett összeállni a fejemben a kép a korábban látott különös játék értelméről. A fehér papírkerítés talán a felhőket jelképezte – állapítottam meg magamban, de rákérdezni nem mertem. Helyette azt tudakoltam beszélgetőtársamtól, hogy sikerült-e barátokat szereznie az új lakhelye környékén.

– Nem igazán. Engem általában furának tartanak a velem egykorúak, így volt ez a régi iskolámban is, és itt sincs másképp. De ez egyáltalán nem zavar. Most, hogy van nekem Félix, egy kicsit sem érzem magam magányosnak. Anyuék, persze, ezt nem értik, folyton küldenének „szocializálódni”, ahogy mondani szokták. Pedig nekem csak arra van szükségem, hogy békén hagyjanak, és időnként hazarepülhessek oda, ahol igazán otthon vagyok.

SZERKESZTETTE: **VAJDA GYÖRGY**

Jó ütemben halad az autópálya-építés

(Folytatás az 1. oldalról)

és a kisvasút, illetve a 151D jelzésű megyei út (Ilencfalva fölött) áthidalóinál egyelőre lassabban haladnak, míg Demeterfalvánál a nyárádszeredai le- és felszálló építése előrehaladottabb állapotban van. Szentgerice alatt az egyik vadátkelő elkészült, de a másikkal is haladnak, és körvonalazódni látszik az itt épülő parkoló is, ahogyan az ákosfalvi csomópontnál, valamint az A3-as pályával való találkozásnál is kezdenek látszani a munkálatok nyomai – röviden így foglalható össze az első pályaszakasz pillanatnyi állapota.

Számokban kivetítve is érzékelhető a haladás: a szakemberek szerint mintegy 65 százalékában megvalósult már a beruházás. Az aszfaltszőnyeg első rétege (8 cm) már 6 km hosszan elkészült, ebből 5 km-en már a második réteget (6 cm) is leterítették, következik majd a 4 cm vastagságú koptatóréteg. Négy híd fémgerendákból épül majd, a többiekhez szükséges 580 vasbeton gerenda elkészült (több mint fele a helyi építőtelepen), ezek 70 százaléka már a helyére is került. A török kivitelező (Nurol) mintegy 800 munkással és 750 munkagéppel dolgozik a helyszínen. A töltések építésével mintegy 80 százalékon állnak, ezeket mind megépítenék, és oldalait még az ősz folyamán szeretnék bevetni fűmaggal. Jelenleg öt rövidebb szakaszon van már aszfaltcsík, és a tél beállta előtt igyekeznek minél hosszabb szakaszon aszfaltozni.

A tervek szerint jövő nyárig teljesen elkészülne az Ákosfalva és az A3-as pálya közötti szakasz, amely tehermentesítené a nehézforgalom alól az alsó-nyárádmenti településeket, és 2027 végéig a Nyárádszeredáig tartó rész is teljesen elkészül. Az A8-as autópálya első szakaszának beruházását a szállítási operatív programból finanszírozzák, miután a lassú kezdés miatt nem lehetett idén nyárig befejezni, s ezáltal elbukott az a lehetőség, hogy az országos újjáépítési és rezilienciatervből (PNRR) fedezzék a költségeket.

Fotó: Gligor Róbert László

Folytatják az M49-es autópálya fejlesztését

A magyar kormány döntött az M49-es román határig tartó második ütemének folytatásáról, így megépül a kétszer kétsávos gyorsforgalmi út Szatmárnémetiig – jelentette be a közlekedési és beruházási miniszter vasárnap a Facebook-oldalán.

Vitézy Dávid posztjában kiemelte: ez a 45 kilométeres, kétszer kétsávos szakasz teremti majd meg a közvetlen gyorsforgalmi kapcsolatot az M3-as autópályáról Mátészalka alatt elhaladva Csenger, majd Szatmárnémeti felé. A projekt részeként új határátlépési lehetőség is létesül. Az M3-astól Ököritófülpösig tartó szakasz idén ősszel készül el, míg a román határig tartó folytatást 2029-re kell befejezni – írta a miniszter, majd bejegyzésében kiemelte, hogy ebben az esetben is egy olyan beruházást örökölt a kormányzat, amelyre már 2024 óta volt egy kivitelezési szerződés a Duna Aszfalttal, azonban nem állt mögötte a korábbi kormány döntései miatt stabil finanszírozás.

A területszerzés és -előkészítés a tervezett 20 hónap helyett több mint három éve tart, főként a korábbi kormányzati kötelezettségvállalási korlátozások miatt – írja a miniszter, hozzátéve, hogy nem hagynak „félkész torzókat”, de a beruházás finanszírozását úgy ütemezik át, hogy az út 2029. június 30-ig elkészülhessen. A posztban kiemeli, hogy ennek a munkának azért is van jelentősége, mert Románia közben halad a saját oldalán: a Szatmárnémeti és Óvár közötti csatlakozó gyorsforgalmi út kivitelezési szerződését már aláírták, és a tervek szerint 2029 tavaszára elkészül. A két beruházás együtt hozza létre a várt gyorsforgalmi kapcsolatot Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Észak-Erdély között.

„Fontos látni, hogy a következő 2-3 év központi költségvetésében az örökölt beruházások jelentős kiadásokat jelentenek, legyen szó az M49-esről vagy a mohácsi hídról és kapcsolódó úthálózatáról” – emelte ki a posztban, majd hozzátette, ezek természetes folyamatok ugyan a ciklusokon átívelő, nagyléptékű beruházásoknál, azonban ez azzal jár, hogy a 2027-es költségvetést újonnan induló beruházások nélkül is már az indulásnál több száz milliárd forintnyi közúti beruházás terheli.

„Ezzel az adottsággal együtt keressük a mozgásteret az országos közutak régóta halogatott felújításához a források megtalálására” – zárta posztját a miniszter. *(MTI)*

Október 16-tól fizet az APIA

Október 16-án megkezdheti a gazdáknak járó támogatások előlegének kifizetését a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség (APIA) – jelentette ki hétfőn *Tánczos Barna* ügyvivő mezőgazdasági miniszter a parlamenti szakbizottsági meghallgatásán.

Közlése szerint azt kérte az APIA-tól, hogy szeptember 30-áig fejezze be a 2026-os támogatásokhoz kapcsolódó helyszíni ellenőrzéseket, hogy elkezdődhessenek a kifizetések. Meggyőződését fejezte ki, hogy október 16-ától elindulhat az előleg folyósítása, ha nem merülnek fel újabb nehézségek. A RMDSZ politikusa szerint az Európai Bizottság korábban lehetőséget adott volna a kifizetések korábbi, akár szeptemberi megkezdésére is, de nem akarta túlterhelni sem az ellenőrzési rendszert, sem az informatikai rendszert. Tánczos hangsúlyozta, hogy a gazdák támogatásához szükséges intézkedések elfogadásához teljes jogkörű kormányra van szükség. *(Agerpres)*

Maros megye a 2026-os müncheni EXPO REAL-on

Maros megye a *Why Mureș* közös arculat keretében vesz részt a müncheni EXPO REAL-on, a befektetések, ingatlanfejlesztés és infrastruktúra egyik legjelentősebb nemzetközi szakvásárán. 2026. október 5–7. között a helyi és megyei közigazgatás, az üzleti szféra és a felsőoktatási intézmények közösen mutatják be a nemzetközi befektetőknek Maros megye projektjeit és fejlesztési lehetőségeit.

A kezdeményezés a Marosvásárhelyen létrehozott, az üzleti és oktatási szférát képviselő konzultatív tanácstól indult. A Maros Megyei Tanács, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, a Romanian Business Leaders Alapítvány, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudományés Technológiai Egyetem, valamint a Visit Mureș alkotja a Why Mureș csapatát, amely Münchenben képviseli a megyét.

Maros megye az A1.241-es standon, a Román–Német Kereskedelmi és Iparkamara (AHK Románia) által szervezett romániai stand keretében lesz jelen. Ugyanezen a standon mutatkozik be a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség (ADR Centru), a Nagyváradi Helyi Fejlesztési Ügynökség, valamint több magánvállalat is.

Az EXPO REAL az európai ingatlanpiaci, befektetési és infrastrukturális ágazat egyik legfontosabb találkozóhelye. A 2025-ös rendezvény mintegy 42.000 résztvevőt vonzott több mint 70 országból, valamint 34 ország 1742 kiállítóját.

A müncheni részvétel közvetlen kapcsolatot biztosít Maros megye számára befektetőkkel, fejlesztőkkel, finanszírozókkal, tanácsadókkal és olyan vállalatokkal, amelyek új lehetőségeket keresnek Közép- és Kelet-Európában.

Maros megye öt fő területre épülő ajánlattal érkezik Münchenbe: városrehabilitáció, ipari és technológiai fejlesztés, infrastruktúra, zöldenergia, valamint turizmus és szabadidő. A megyében jelenleg több mint 3 milliárd euró értékű beruházás van folyamatban: autópályák, kórházak, a repülőtér terminálјának fejlesztése, gyárak és digitális infrastruktúra. A megyében megvalósult közvetlen külföldi befektetések értéke eléri a 2 milliárd eurót.

A marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudományés Technológiai Egyetemnek több mint 14.000 hallgatója van, és ez a szám folyamatosan növekszik. Az egyetem képzési programjait a munkaerőpiac igényeihez igazítja, így végzett hallgatói a térség egyik legfontosabb vonzerejét jelentik a befektetők számára. Az egyetemen képzett munkaerőt kiegészíti az Ergopolis Központ duális képzése, ahol a diákok közvetlenül a vállalatok igényeinek megfelelő szakmai felkészítésben részesülnek.

Fotó: Expo Real

Marosvásárhely a transzeurópai közlekedési hálózat, a TEN-T része. A megye az A3-as autópályán, vasúton és a Transilvania repülőtéren keresztül kapcsolódik Európához, ahonnan 15 nemzetközi úti cél érhető el.

Maros megye megfelelő helyszíneket, infrastruktúrát, humánerőforrást és valós fejlesztési potenciállal rendelkező projekteket kínál a befektetők számára. A részvételhez kapcsolódóan létrehozták a www.whymures.ro platformot. A felület jelenleg fejlesztés alatt áll, és a következő napokban készül el. Maros megye befektetési útmutatójaként, valamint a jövőbeni befektetési lehetőségek térképének kiindulópontjaként fog működni. A platform Marosvásárhely és a megye projektjeit, elérhető területeit és fejlesztési irányait gyűjti össze. A Münchenben megszólított befektetők így gyorsan áttekinthetik, mit kínál Maros megye, hol találhatók befektetési lehetőségek, és mely területeken érdemes beruházásokat megvalósítani.

A kezdeményezés a megye helyi önkormányzataival folytatott párbeszéddel kezdődött. Ennek célja a rendelkezésre álló területek és épületek, a közösségek fejlesztési igényeinek, valamint a magántőke bevonására alkalmas projekteknek a feltérképezése volt. Maros megye egy csapatként mutatkozik be. A helyi és megyei közigazgatás, az üzleti szféra és az egyetemek közösen, egységes befektetési célpontként mutatják be Maros megyét. Ez az együttműködési forma képviseli a megyét egy ilyen jelentőségű nemzetközi eseményen. Az EXPO REAL-on megkezdett egyeztetések közvetlen befektetői kapcsolatokkal, a projektek részletes bemutatásával és Maros megyei látogatásokkal folytatódnak. A végső cél konkrét beruházások megvalósítása Maros megyében.

A konzorcium projektjei és befektetési lehetőségei a ww.whymures.ro honlapon lesznek elérhetők. *(közlemény)*

Sokgólos román vereség Bukarestben

A román labdarúgó-válogatott 4-2-es vereséget szenvedett Bosznia-Hercegovinától hétfő este a Nemzetek Ligája B divíziójának 4. csoportjában. A zárt kapus bukaresti mérkőzésen Gheorghe Hagi szövetségi kapitány kilenc helyen változtatott a Svédország elleni kezdőcsapathoz képest, a kísérlet azonban nem hozta meg a várt eredményt.

A vendégek már a mérkőzés elején jelezték, hogy komoly gondokat okozhatnak a román védelemnek. A 8. percben Haris Tabakovic még nagy helyzetet hibázott, négy perccel később azonban megszerezte a vezetést Bosznia-Hercegovina: Armin Gigovic kihasználta Ionuț Radu és Andrei Burcă bizonytalankodását, és hat méterről a kapuba fejelt (0-1). A 19. percben ismét egy pontrúgás után került bajba a román védelem: Benjamin Tahirovic szögletét Tarik Muharemovic fejelte a hálóba (0-2).

Románia ezt követően megpróbált visszakapaszkodni a mérkőzésbe. Nicolae Stanciu távoli lövését védte a bosnyák kapus, majd Daniel Bîrligea is közel járt a szépítéshez. A 28. percben aztán sikerült is betalálni: Eissat pontos beadását Bîrligea fejelte a kapuba (1-2). A házigazdák azonban nem tudták lendületüket megtartani, és még a szünet előtt újabb gólt kaptak: Alajbegovic távoli lövését Radu nem tudta megfelelően hárítani, a kipattanót pedig Tabakovic értékesítette (1-3).

A második félidő elején Hagi együttese igyekezett rendezni a sorokat, de a román támadások továbbra sem jelentettek állandó veszélyt. Az 55. percben a bosnyákok ismét eredményesek voltak: Bajraktarevic beadása után Ermin Mahmic fejjel talált a hálóba, így már 4-1-re vezetett a vendégcsapat. Románia öt perccel később szépített, Alexandru Cicâldău mintegy 25 méterről lőtt pontosan a kapuba (2-4).

A hátralévő időben a román válogatott sok hosszú labdával próbálkozott, de a bosnyák védelem magabiztosan állta a rohamokat. Sőt, a vendégek újabb gólt is szerezhettek volna: Jovo Lukic és Ermedin Demirović is kihagyott egy-egy komoly lehetőséget.

Újabb vereségével Románia két forduló után is pont nélkül áll a csoportban, miután a nyitómérkőzésen 2-1-re kikapott Svédországtól. A válogatottra még két mérkőzés vár a válogatott „ablakban”: október 2-án Lengyelország vendége lesz Varsóban, majd október 5-én ismét Svédországgal találkozik, de ezúttal a bukaresti Nemzeti Arénában.

Fotó: a bosnyák válogatott közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Nemzetek Ligája, B divízió, 4. csoport, 2. forduló: *Románia – Bosznia-Hercegovina 2-4 (1-3).*

Bukarest, Nemzeti Aréna, zárt kapus mérkőzés. Vezette: Luis Godinho (portugál).

Románia: Radu – Burcă (81. Strata), Screciu (65. Matei), Ilie – Coubiș, Olaru (46. Cicâldău), Dragomir, Stanciu (65. Moruțan), Eissat – Bîrligea, Mihăilă (46. Munteanu).

Bosznia-Hercegovina: Zlomislic – Memic, Katic, Muharemovic, Kolasinac (81. Mujakic) – Gigovic (81. Tahirovic), Mahmic (63. Demirovic), Basic – Bajraktarevic (63. Hasic), Tabakovic (74. Lukic), Alajbegovic.

Gólszerzők: Bîrligea (28.), Cicâldău (62.), illetve Gigovic (12.), Muharemovic (19.), Tabakovic (40.), Mahmic (55.).

Sárga lap: Mahmic (16.), Muharemovic (80.).

Gól nélküli magyar döntetlen Belfastban

A magyar labdarúgó-válogatott 0-0-s döntetlent játszott hétfőn Belfastban, az északírek vendégeként a Nemzetek Ligája B divíziójának második fordulójában.

Remek hangulat fogadta a csapatokat a Windsor Parkban, az északír fővárosba kiutazó magyar szurkolók ugyan létszámban kisebbségben voltak, de hangerőben felvették a versenyt a hazaiakkal.

Az első percekben a magyarok magukhoz ragadták az irányítást, a kezdő sípszó után percekig többet birtokolták a labdát, de a középpályánál tovább nem jutottak. Az északíreknél ugyan csak pillanatokra volt a labda, de a feltolt védekezésükkel megnehezítették a támadásépítést.

Az első izgalmas jelenetre a 11. percig kellett várni, ekkor Kerkez eladta a labdát a 16-os előterében, a társai azonban kétszer is blokkolni tudták Price próbálkozását. A magyarok a folytatásban is többször eladták a labdát, esélyt teremtve az ellenfélnek a távoli lövésre, de igazi veszély sokáig nem alakult ki Tóth kapuja előtt. A félidő derekától ismét többet volt a labda a vendégeknél, akiknek már sikerült eljutniuk az északír kapuig, komoly helyzetet azonban továbbra sem tudtak kidolgozni. A házigazdák viszont egy gyors kontrából kialakították az addigi legveszélyesebb lehetőséget, miután Price indította Kellyt, aki megpróbálta átemelni Tóthon a labdát, de azt a magyar kapus nyújtózkodva még elérte. A magyarok ezzel együtt nem jöttek ki jól a szituációból, a tisztázni igyekvő Bolla lábára ugyanis Price rácsúszott, s a megsérülő magyar védőt le kellett cserélni. Röviddel ezután újabb éles helyzet alakult ki a magyarok kapuja előtt, Kellyről közelről a kapufára pattant a labda. Az északírek többször is hosszú indításokkal próbálkoztak, és veszélyesebben játszottak ellenfelüknél. Az első félidő egy kisebb kakaskodással zárult, miután Lukácsot – éppen a játékrész végét jelző sípszó pillanatában – elütötte Shea Charles.

A szünet után csere nélkül folytatódott a küzdelem, s a fiatal hazai csapat továbbra is bátran játszott. Az 55. percben kettőt is cserélt Marco Rossi, Tóth Alex és Bárány lépett pályára, s ezzel kissé megélénkült a magyarok támadójátéka. A következő percekben Schäfer közelről és távolról is lőhetett, de mindkétszer kaput tévesztett. Bárány előtt is adódott egy lehetőség, majd Szoboszlai távolról próbálta meglepni a hazai kapust, de egyikük sem járt sikerrel. Az északírek többször a durvaság határát súrolóan szabálytalankodtak, de a magyarok próbáltak nem kizökkenni, és a hajrában mindent elkövettek a győztes gól megszerzéséért. Ezzel együtt az utolsó percek kiegyenlített küzdelmet hoztak, a házigazdák is többször odaértek a magyar kapu előterébe, gól azonban nem esett. A végén Tóth Alex lövését – amely az egyik legnagyobb magyar lehetőség volt – a kapus Charles kivédte.

A magyar nemzeti együttes két kör után egy ponttal áll a csoportjában, a pénteki harmadik fordulóban pedig 21.45 órától Grúziát fogadja a Puskás Arénában.

Jegyzőkönyv

Nemzetek Ligája, B divízió, 2. csoport, 2. forduló: *Észak-Írország – Magyarország 0-0.*

Belfast, Windsor Park, 18.082 néző, vezette: Ricardo de Burgos (spanyol).

Észak-Írország: P. Charles – Hume, Atcheson, McConville, Brown – Galbraith, S. Charles, Devenny – Kelly (70. D. Charles), Donley (70. Spencer), Price (89. Magennis).

Magyarország: Tóth B. – Bolla (34. Osváth), Orbán, Csinger, Kerkez – Csongvai (76. Vitális), Schäfer – Jurek (55. Bárány), Szűcs T. (55. Tóth A.), Szoboszlai – Lukács (76. Tóth M.).

Sárga lap: Galbraith (16.), Price (31.), Donley (45+2.), S. Charles (78.), illetve Csongvai (42.), Orbán (45+6.).

Tóth Balázs kapus (k) a labdarúgó Nemzetek Ligája B divíziójának második fordulójában játszott Észak-Írország – Magyarország mérkőzésen a belfasti Windsor Parkban 2026. szeptember 28-án. Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

Magabiztos olasz siker, Olise volt a nyerőember a franciáknál

Az olasz válogatott magabiztos 4-1-es sikert aratott a törökök vendégeként hétfőn a labdarúgó Nemzetek Ligája második fordulójának A divíziós mérkőzésén, míg a csoport másik találkozóján Michael Olise gólja jelentett győzelmet a franciáknak Belgiumban.

A három év szünet után újra szövetségi kapitánynak kinevezett Roberto Mancini új megbízatása első sikerét ünnepelhette az olaszokkal, akik Bursában 27 perc alatt több gólt szereztek, mint a legutóbbi három összecsapásukon összesen. Alig fél óra elteltével ugyanis már háromgólos előnyben volt a Squadra Azzurra, s bár a törökök a második félidő elején szépítettek, az olasz együttes hamar visszaállította a különbséget, amelyet a lefújásig meg is őrzött.

Belgiumban sokáig gól nélküli döntetlenre állt a vendéglátók és a franciák csatája, amelyet végül a 77. percben csereként beállt Olise döntött el a 88. percben esett találatával.

A B divízió 4. csoportjában gólokban gazdag összecsapásokat rendeztek, a svédek Solnában 3-1-re verték a lengyeleket, míg a bosnyákok a románok vendégeként nyertek hatgólos találkozón.

Eredményjelző

Nemzetek Ligája, 2. forduló:

* A divízió, 1. csoport: Belgium – Franciaország 0-1, Törökország – Olaszország 1-4. Az állás: 1. Franciaország 6 pont, 2. Belgium 3 (2-1), 3. Olaszország 3 (4-3), 4. Törökország 0.

* B divízió, 2. csoport: Észak-Írország – MAGYARORSZÁG 0-0, Grúzia – Ukrajna 0-0. Az állás: 1. Észak-Írország 4 pont (1-0) és Ukrajna 4 (1-0), 3. Grúzia 1 (0-1) és MAGYARORSZÁG 1 (0-1).

* B divízió, 4. csoport: ROMÁNIA – Bosznia-Hercegovina 2-4, Svédország – Lengyelország 3-1. Az állás: 1. Svédország 6 pont, 2. Bosznia-Hercegovina 4, 3. Lengyelország 1, 4. ROMÁNIA 0.

* C divízió, 2. csoport: Örményország – Montenegró 2-3, Lettország – Ciprus 0-0. Az állás: 1. Montenegró 6 pont, 2. Örményország 3, 3. Ciprus 1 (1-2), 4. Lettország 1 (0-2).

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTETTE: **SZER PÁLOSY PIROSKA**

Szeptember 30.

A helyi adók és illetékek második kifizetési határideje

A Marosvásárhelyi Helyi Adóigazgatóság a természetes és a jogi adóalanyok tudomására hozza, hogy a 2026-os évre vonatkozó épület-, telek-, gépjárműadó és illeték, illetve a hulladékszállítási különdíj második kifizetési határideje 2026. szeptember 30.

Késedelem esetén a határidőben ki nem fizetett adókötelezettségek összegének 1%-át számítják fel minden hónapra vagy a hónap töredékére, az esedékesség napját közvetlenül követő naptól az esedékes összeg kiegyenlítésének napjáig, ide értve mindkét napot. Az intézmény közleményében javasolják, hogy a fizetés elektronikus fizetési módokon történjen, nevezetesen: a *www.ghiseul.ro felületen*, vagy a *https://platformacetateni.targumures.globalpay.ro/cetateanlogin linkre vagy a www.dfltgm.ro honlap Természetes vagy Jogi személyek – Elektronikus adóügyi szolgáltatások* menüpontjára kattintva, illetve a *személyi azonosító szám (CNP)/az adószám (CUI) bevezetésével* a 29 SelfPay (felügyelet nélküli terminálokon) fizetési pontnál.

A helyi adókat és illetékeket készpénzben és kártyával is be lehet fizetni a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal pénztáránál, a Győzelem tér 3. szám alatt, a Hangya/Furnicilor utca 2. szám, illetve a Merészség/Cutezanţei utca 19. szám alatt – tájékoztatott Szövérfi László ügyvezető igazgató. *(sz.)*

A Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Főigazgatóságnál

Hivatásos nevelőszülőket toboroznak

A Maros Megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Főigazgatóság hivatásos nevelőszülők toborzására irányuló kampányt hirdet. Az érdeklődők október 1-jén 12–14 óra között érdeklődhetnek az intézmény marosvásárhelyi székhelyén, a Trébely utca 7. szám alatt, ahol a hivatásos nevelőszülői szolgálat szakemberei további tájékoztatást nyújtanak.

A nevelőszülő az a fizikai személy, aki a 2024. évi 27-es számú rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően tanúsítvánnyal rendelkezik, és a gyermekvédelmi és szociális ellátási főigazgatóság alkalmazásában áll. Saját otthonában biztosítja a gyermek nevelését, gondozását és oktatását a különleges védelembe helyezés időszakában, illetve sürgősségi, ideiglenes vagy végleges elhelyezés esetén, amikor a gyermeket elválasztják szüleitől, vagy egy másik nevelőszülő szabadsága idején.

Előnyök és feltételek

A nevelőszülőkkel meghatározatlan időre szóló munkaszerződést írnak alá, a havi jövedelem és juttatások mellett gyermekpénzre, a havi élelmezésre, ruházatra és higiéniai termékek vásárlásához szükséges pénzösszegre, továbbképzésekre és az intézmény állandó támogatására számíthatnak.

A jelentkezők jó lakhatási körülményekkel kell rendelkezzenek, ahol biztonságos életkörülmények között nevelhetik a gyerekeket, ugyanakkor megfelelő egészségügyi állapotot kell igazolni. Feltétel a büntetlen előélet minden családtag részéről, akik az adott címen laknak, ugyanakkor a DGASPC által szervezett ingyenes tanfolyamokon való részvétel. Bővebb felvilágosítással a 0265/213-512, vagy 0265/211-699-es telefonszámon szolgálnak.

Elgondolkodott már azon, hogyan változtathatja meg valóban egy gyermek életét? A nevelőszülői hivatás nem csupán egy munka, hanem küldetés: védelmet, szeretetet és egy jobb jövő esélyét nyújtani a nehéz helyzetben lévő gyermekeknek – áll az intézmény közleményében. *(szer)*

275 bírság és 18 bevont vezetői engedély

Szeptember 27-én, vasárnap 13–17 óra között a Maros Megyei Közlekedési Rendőrség munkatársai közúti ellenőrzést tartottak a DN 15-ös országúton. Az akció fő célja a közúti biztonság növelése, a balesetek megelőzése, valamint a közúti baleseteket előidéző legfontosabb okok visszaszorítása volt.

A négy óra alatt végzett akció során a rendőrök 47 alkalommal végeztek alkoholszondás, illetve egyéb, a rendelkezésükre álló készülékekkel történő ellenőrzést. Emellett két közúti bűncselekményt is megállapítottak: egy esetben vezetői engedély nélkül vezetett egy személy, egy másik esetben pedig nyilvántartásba be nem jegyzett járművet vezetett.

A megállapított szabálysértések miatt a rendőrök 275 szabálysértési bírságot szabtak ki, amelyek közül: 212-t a megengedett sebességhatár be nem tartása miatt, hetet szabálytalan előzés miatt, 22-t a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt, egyet vezetés közbeni mobiltelefon-használat miatt, 33-at pedig a közlekedési szabályok egyéb megsértése miatt. Kiegészítő intézkedésként 18 vezetői engedélyt vontak be, ebből tízet a megengedett sebességhatár túllépése, hetet szabálytalan előzés miatt, egyet pedig az okmány megrongálódása következtében. Emellett kilenc forgalmi engedélyt is visszavontak.

Ezt megelőzően szeptember 25-én, pénteken a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közlekedési rendőrei a DN13 E60-as úton két faanyagot szállító járműszerelvényt ellenőriztek, amelyek esetében az ellenőrzések során több szabálytalanságot is megállapítottak.

A mérlegelést követően a rendőrök megállapították, hogy az egyik járműszerelvény teljes tömege megközelítőleg 66 tonna, a másiké pedig mintegy 46 tonna volt, miközben a megengedett legnagyobb össztömeg 40 tonna.

Ezzel egyidejűleg az ellenőrzések során szabálytalanságokat állapítottak meg a szállítási engedély hiteles másolata kapcsán, a járművek műszaki állapotával – többek között kopott gumiabroncsokkal és egyes karosszériaelemek hiányával –, valamint a vezetési időre és a tachográf használatára vonatkozó előírásokkal kapcsolatban is. A megállapított szabálytalanságok miatt összesen 53.000 lej értékben szabtak ki szabálysértési bírságokat, ebből: 35.000 lejt a megengedett legnagyobb tömeg túllépése miatt, 10.000 lejt a szállítási engedély hiteles másolatának hiánya miatt, 8.000 lejt pedig a járművek nem megfelelő műszaki állapota miatt. *(szer)*

Fotó: megyei rendőrség

Országszerte nőtt az áldozatok száma

Lakástüzek az év első nyolc hónapjában

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szerint az év első nyolc hónapjában országos szinten 4.732 lakástüzet regisztráltak, ami 22-vel több, mint az előző év azonos időszakában, amikor 4.710 tűzesetet jelentettek. A növekedés megközelítőleg 0,5%-os. A vizsgált időszakban 127 ember vesztette életét, szemben a 2025 első nyolc hónapjában regisztrált 122 halálesettel, míg a sérültek száma 417-ről 463-ra emelkedett.

Így a tavalyi év azonos időszakához képest az elhunytak száma mintegy 4%-kal, míg a sérültek száma 11%-kal emelkedett. A leggyakoribb kiváltó okok között a fűtésrendszerek és a villamos berendezések meghibásodásai szerepelnek.

A kiváltó körülményeket tekintve továbbra is a kémények és füstcsövek állnak az első helyen, azonban az esetek száma csökkent a tavalyi év azonos időszakához képest: 2025-ben 1.648, míg az idei év első nyolc hónapjában 1.562 esetet regisztráltak. Ezzel szemben jelentős növekedés tapasztalható a meghibásodott, szakszerűtlenül kialakított vagy felügyelet nélkül hagyott fűtési rendszerek által okozott tűzesetek számában. Ezek száma a 2025-ös 708 esetről 2026-ban 806-ra emelkedett, ami közel 14%-os növekedést jelent.

Fotó: ISU

Szintén növekedett a meghibásodott villamos berendezések által okozott tűzesetek száma: 1.305-ről 1.376 esetre, ami mintegy 5,4%-os emelkedést jelent.

A hőmérséklet csökkenése növeli a kockázatokat

Ahogy csökken a külső hőmérséklet, az otthonok fűtésére szolgáló berendezéseket és készülékeket egyre intenzívebben használják majd, miközben a villamos hálózatok is nagyobb terhelésnek lesznek kitéve a több készülék és elektromos fogyasztó egyidejű használata miatt.

Ebben az összefüggésben a fűtési rendszerek, a kémények és a villamos hálózatok időben történő ellenőrzése hozzájárulhat a nemkívánatos események megelőzéséhez. A meghibásodott berendezések, a szakszerűtlen barkácsmegoldások, a villamos hálózatok túlterhelése, illetve a fűtőberendezések nem megfelelő használata elősegítheti a tűzesetek kialakulását, különösen a hideg időszakban.

A tűzesetek megelőzése érdekében a lakosságnak az alábbiakat javasolják:

– A kémények rendszeres ellenőrzését és tisztítását, még a fűtési rendszerek intenzív használatának megkezdése előtt;

– A kályhák, kazánok és egyéb fűtőberendezések ellenőrzését, valamint az esetleges meghibásodások engedéllyel rendelkező szakember által történő kijavítását;

– A fűtőberendezések a gyártó előírásainak megfelelő használatát, barkácsmegoldások alkalmazása nélkül;

– Gyúlékony anyagok elhelyezésének kerülése a kályhák, radiátorok vagy egyéb hőforrások közelében;

– A konnektorok és hosszabbítók túlterhelésének kerülése, különösen több nagy teljesítményű fogyasztó egyidejű csatlakoztatásával;

– Csak szabványos, megfelelő állapotú villamos berendezések és hálózatok használata ideiglenes barkácsmegoldások nélkül;

– Ne hagyják felügyelet nélkül a fűtőberendezéseket, és ne használják azokat a rendeltetésüktől eltérő célokra.

Ez az időszak megfelelő arra, hogy ellenőrizzék és felkészítsék otthonainkat a hideg évszakra. A fűtési rendszerek és a villamos berendezések intenzív használatának megkezdése előtt elvégzett néhány egyszerű óvintézkedéssel megelőzhetők a tűzesetek, és mindenekelőtt emberéletek menthetők meg. *(pálosy)*

A NÉPÚJSÁG HETI AUTÓSMAGAZIN-MELLÉKLETE

4keréken

SZERKESZTI: **NAGY-BODÓ SZILÁRD**

Skoda Superb, a cseh márka nagy szedánja, amely szintén veszélybe került az SUV-őrület miatt
Forrás: Skoda

Továbbra is az SUV az úr az európai új autók piacán

Nemrégiben tette közzé a Dataforce piackutató a 2026-os év első hét hónapját összegző autóipari elemzését, amelyből egyértelműen kiderült, hogy az öreg kontinensen továbbra is az SUV a legmeghatározóbb, az érdeklődés pedig nem is akar csökkeni, sőt éppen ellenkezőleg, még növekedés is megfigyelhető. Az idei év első hét hónapjában Európában kompakt szabadidő-autóból adtak el a legtöbbet, egész pontosan az új autók piacának 21%-át teszi ki ez a kategória. A számok pedig valóban beszédesek, az első helyezett a Volkswagen T-Roc, amelyből 115 ezer darabot adtak el, második helyen 110 ezer értékesített példánnyal a Volkswagen Tiguan szerepel, míg harmadik lett a Kia Sportage, amelyből 94 ezer darabot értékesítettek.

Volkswagen T-Roc, 2026 első hét hónapjában Európa legkelendőbb kompakt szabadidő-autója
Forrás: Volkswagen

De a kisebb szabadidő-autók (mint például a Yaris Cross és a hozzá hasonló gépjárművek) tekintetében sem panaszkodhatnak, mert ezek iránt is komoly kereslet mutatkozik. 16%-os részesedéssel ez a kategória volt Európa második legnépszerűbb szegmense az idei év első hét hónapjában, azaz a kisebb szabadidő-autók megelőzték a kisautók kategóriáját. Ezzel együtt a hagyományos – tehát nem SUV – kompaktok iránt egyre jobban csökken a kereslet, elég csak megnézni a piaci változásokat: miközben a kompakt szabadidő-autók eladásai 12%-al nőttek, addig az alsó és középkategóriás ferdehátúak és kombik esetében 13%-os volt a visszaesés. Mondjuk az utóbbi kategória csökkenésében egyértelműen szerepe volt annak is, hogy fokozatosan csökken a kínálat, egyre több gyártó egyre több modelljét szünteti meg, pont azon oknál fogva, hogy a vásárlók inkább SUV-t választanak, azok pedig, akik nem akarnak szabadidő-autót, egyre kisebb kínálattal találják szembe magukat.

Ha pedig már a kínálat szűkülésénél tartunk: a Skoda vezetője nemrég arról beszélt a brit Autocarnak, hogy a szedánok és kombik iránti csökkenő kereslet akár a Superb sorsát is megpecsételheti. Egész pontosan az a kérdés, hogy a még ebben az évtizedben megérkező Octavia utód (ami a Vision O nevet fogja viselni) mellett szükség lesz-e arra, hogy a top modell a kínálatban maradjon? Az előzetes pletykák szerint a Vision O nagyobb lesz, mint a jelenlegi Octavia, de kisebb, mint a Superb. Klaus Zellmer, a Skoda vezetője, az Autocar kérdésére elmondta, hogy jelenleg vizsgálják azt, hogy továbbra is szükség van-e a teljes kínálatra, vagy van-e egy intelligens módja annak, hogy mindkét szegmenset és célcsoportot lefedjék (egy autóval – szerk. megj.). A Skoda vezére azt is hozzátette, hogy a folyamat vége mindenképpen a teljes elektromos átállás, még akkor is, ha az utóbbi időben – az iráni konfliktust megelőzően – a várthoz képest lassabban terjednek a villanyautók. Nem mellesleg a Skoda a jövőre nézve mérlegeli a hatótávnövelős villanyautók fejlesztését, ezzel együtt pedig minden bizonnyal megfogják hosszabbítani a belső égésű motorral szerelt autóik modellciklusát. Vagyis, ha a Superb nem is kap közvetlen utódot, még hosszú évekig a kínálatban maradhat.

Volvo XC40 facelift
Forrás: Volvo

De térjünk vissza a számokhoz! A Dataforce adataiból ugyanis kiderült az is, hogy ha az összes méretű SUV-t egy kalap alá vesszük, akkor az adatokból az olvasható ki, hogy 2026 első hét hónapjában az Európában eladott új autók 58%-a valamilyen méretosztályú SUV volt.

A szabadidő-autók mellett pedig az is látszik, hogy lassan, de biztosan elterjednek az elektromos autók is. Például a kompakt SUV-k top 10-es listáján a hetedik helyet szerezte meg, 67 ezer eladott példánnyal, a Skoda Elroq. Az elektromos autók mellett pedig a kínai márkák is egyre nagyobb szeletet hasítanak ki a piacból, még akkor is, ha nincs kínai autó az első tíz között. Az elmúlt időszakban a kínai márkák megduplázták a részesedésüket, és immáron 15%-ot adnak a szabadidő-autók szegmenséből. Az említett időszakban a BYD mellett az MG és a Chery-csoport sem panaszkodhat.

Érdekes az is, hogy Európán belül az Egyesült Királyságban fogy a legtöbb kompakt SUV, illetve szintén jól fogynak a szigetországban a kínai autók. 2026 első hét hónapjában a kínai márkák 29 százalékos piaci szeletet hasítottak ki maguknak, ami már csak 3 százalékkal kisebb, mint az európai gyártóké.

Az egyre növekvő igény közepette pedig nem csoda, hogy a márkák egyre nagyobb figyelmet fordítanak arra, hogy ezen modelljeiket frissítsék, még inkább vonzóvá tegyék a vásárlók számára. Így járt el a Volvo is. Az egykori svéd márka idei nagy durranása minden kétséget kizárólag a vadonatúj EX60 volt – vagyis egy SUV –, de emellett az eladási adatok azt mutatják, hogy a 40-es sorozat – ami a kis szabadidő-autók kategóriájában foglal helyet – iránt is komoly az érdeklődés. Ahogy részleteztük is, Európában a kompakt SUV-okból adnak el a legtöbbet, ebből a megközelítésből pedig teljesen logikusan következik, hogy a Volvo nem szeretné, hogy a vásárlók elpártoljanak tőle, ezért frissítésekkel őrzi a lángot. A facelift érinti a belső égésű XC40-est, az elektromos EX40-est, illetve utóbbi kupés befejezésű verzióját, az EC40-est.

Ráncfelvarrásról beszélünk, és ahogy ilyenkor lenni szokott, átfaragták az autó külsejét. A sajtóanyag karakteresebb és modernebb megjelenést említ, azonban a képek tanúsága szerint sokkal inkább csak arról van szó, hogy az XC40 „arca” sokkal jobban hasonlít immáron az XC90-esére. De átszabták a fényszórókat, új lökhárítók és sárvédők kerültek az autóra, sőt a motorháztető sem a régi. Érdekes, hogy míg az XC40 és EX40 hátulján reszeltek egy kicsit (lámpák, lökhárítók, csomagtérajtó), addig az EC40 farán nincs változás.

A faceliftes változatokban természetesen a beltér is átalakult, ennek a fő ismérve az, hogy nagyobbak lettek a kijelzők, de ez mostanra amolyan kötelező papírforma egy-egy ráncfelvarrás alkalmával. Az új Volvók belterében egy 11,2 hüvelykes kijelző kapott helyet, amely nemcsak nagyobb, hanem a gyártó elmondása szerint élesebb, gyorsabb és egyszerűbben kezelhető. Fontos újdonság az is, hogy a Google AI-asszisztense, a Gemini is része lett a rendszernek, így a sofőrnek a mesterséges intelligencia segíthet akár az üzenetek kezelésében, akár az útvonal megtervezésében. Bár a 40-es sorozat mindig is az igényesebb kompakt SUV-k közé tartozott, ebben a tekintetben előrelépés történt: új kárpitok és dekorelemek jelentek meg, és a hangulatvilágítást is frissítették.

Eltérve a beltértől, mindenképpen ki kell emelni a Volvo egyik legfontosabb ismérvét: a biztonságot, amelyre ezúttal is nagy hangsúlyt fektettek. Szinte mindegyik kamera és radar új, illetve a vezetéstámogató rendszereken is fejlesztettek. Ez egyebek mellett abban is visszaköszön, hogy a Pilot Assist már sávot is tud váltani, továbbá bekerült a 40-es sorozatba is az ajtónyitási figyelmeztetés.

Ami pedig a hajtásláncot és annak teljesítményét illeti, nos, a Volvo az utóbbi időben nem kényezteti el a sajtó munkatársait a motorpalettával kapcsolatos információkkal, most is csak az elektromos kínálatot ecsetelik a facelift kapcsán. Annyit viszont elárultak, hogy lesz 1,5 literes és 2 literes benzinmotor is. Ami az elektromos hajtást illeti, 66, 67, 79 és 82 kWh-s akkumulátor is elérhető, a teljesítmény 204, 238, 252, 408 és 442 lóerő lehet. A legnagyobb hatótávolságot a hátsókerék-hajtású, nagy aksis kivitelek tudják, akár 584 kilométert is meg tudnak tenni két töltés között.

Renault: A vásárlók nem kísérleti nyulak!

Még márciusban a Futuready 2030 terv részeként beszélt arról Francois Provost, a Renault első embere, hogy le kell rövidíteni a fejlesztési időket, és hatékonyabbá kell tenni a teljes fejlesztési-gyártási folyamatot. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy új modellt a koncepció véglegesítésétől számítva két éven belül gyártásba kell küldeni.

A Twingo és a Dacia Spring esetében már eleve a kínai részleg segítségét vették igénybe, hogy csökkentsék a fejlesztésre szánt időt, a cél pedig az, hogy ezt a folyamatot a Renault Párizs melletti műszaki központjában fejlesztett autókra is átültessék. Provost szerint azonban a kínai sebességnek is megvannak a maga korlátai.

Az Automotive News összeállítása szerint a Renault első embere egy kerekasztal-beszélgetésen azt mondta a sajtó képviselőinek, hogy „A Renault-nál úgy véljük, hogy a két év a minimálisan szükséges idő a minőség garantálásához, különösen ahhoz, hogy több millió kilométert tegyünk meg valós körülmények közötti teszteken, téli és meleg időjárási viszonyok között, kiszűrve a szoftverhibákat és egyéb problémákat”.

Ezzel arra utalt, hogy a kínai gyártók nem egy esetben 16–18 hónap alatt dobnak piacra egy új modellt, és lényegében a vásárlókkal végeztetik el – élesben – a tesztelést, ami a tartósságra és a biztonságra vonatkozik. Erre a kínai hatóságok is rájöhettek, ugyanis az utóbbi időben már intenzív minőségi és biztonsági ellenőrzésekbe kezdtek, amik meglepetésszerű vizsgálatokat is magukban foglalnak.

Francois Provost leszögezte, hogy a két évből nem engednek, akkor sem, ha a riválisok még tovább fogják feszíteni a húrt.

Renault-fejlesztés, illusztráció
Forrás: Renault

Minden rekordot megdöntött az idei DeepDive

Szeptember 26-án, szombaton ötödik alkalommal szervezték meg a DeepDive kulturális-tudományos innovatív minifesztivált, amelynek ezúttal már nem a marosvásárhelyi Studium Hub adott otthont, hanem a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának épülete. A jubileumi eseményen rekordszámú résztvevő volt, akiket a szervezők változatos előadásokkal és érdekes workshopokkal vártak.

Nagy-Bodó Szilárd

Boga Balázs főszervező az előadásokat követően lapunknak elmondta, hogy teljes mértékben bevált az új helyszín, a Sapientia előtere, illetve azt is hozzátette, hogy azért döntöttek úgy, hogy nem viszik be az eseményt egy előadóterembe, mert a DeepDive-nál fontosnak tartják, hogy a szervezők rendezzék be a helyszíneket, ezáltal is közelebb vihető az esemény a

Boga Balázs
Fotók: a DeepDive Facebook-oldala

résztvevőkhöz. A főszervező azt is kiemelte, hogy nehéz Marosvásárhelyen olyan helyszínt találni, amelyet a nulláról ők tudnak felépíteni, berendezni. Annak ellenére, hogy idén egy sokkal nagyobb helyszínre költözött az esemény, minden jegyet eladtak, tehát a DeepDive csapata azon is elgondolkozhat, hogy bármilyen helyszínen tovább tudja növelni a résztvevők számát, hiszen minden jel szerint van érdeklődés. – Tavalyelőtt azt mondtuk, hogy még van egy év a Studium Hubban, most ezt mondom a Sapientiára is – nyilatkozta a főszervező, aki azt is elmondta, hogy jövőre azon gondolkoznak, hogy hogyan tudnak még több embert beengedni.

Ami pedig az előadásokat illeti, szó volt többek között a tolmácsolásról, az online videós tartalmak gyártásáról, a mesterséges intelligenciáról, a meteorológiáról, a pszichológiáról, a vállalkozásról, de az egészséges életmódról is. Annak ellenére, hogy szombat reggel-délelőtt sokaknak nehezebben indul a nap, már az első programponton szinten tele volt a helyszín – mutatott rá Boga Balázs, aki lapunknak elmondta, hogy a jövőre nézve egyértelműen folytatódni fog a DeepDive története, és cél a színvonal további növelése.

A résztvevői visszajelzések kapcsán a főszervező elmondta, hogy volt egy ember, akinek külön az volt a feladata, hogy megkérdezze a résztvevőktől, hogyan érzik magukat, a válaszokat pedig ki fogják értékelni. Azt is hozzátette, hogy a nap folyamán rengeteg mosolyt látott, rengeteg gondolkodó arcot és sok olyan embert, akik nagyon figyeltek az előadókra. Boga Balázs úgy fogalmazott, hogy a mosolynál, az érdeklődő és figyelmes tekinteteknél jobb visszajelzés szerinte nem is kell.

Alkalmazkodnunk kell a klímaváltozáshoz

A DeepDive-on *Tóth Tamás* meteorológus tartott előadást az időjárás-előrejelzés és a klímaváltozás kapcsán. Az előadását követően lapunknak is nyilatkozott, és kifejtette, hogy az emberiség nem volt felkészülve a klimatológiai szélsőségekre, Európa soha nem élt át olyan forró nyarat, mint a 2026-os volt. Hetekig hőhullám határozta meg az alapvetően hűvös klímájú területeket is, olyan térségekben is 40 fok fölött volt a hőmérséklet, ahol általában 20 és 30 fok között mozog – emelte ki a szakember, aki a folyók alacsony vízállásáról is beszélt lapunknak, emlékeztetve arra, hogy Magyarországon szinte teljesen le kellett állítani a paksi atomerőművet, illetve Romániában teljesen leállt a csernavodai atomerőmű. Tóth Tamás rámutatott, hogy egy-egy atomerőmű tervezésekor több ezer évet vesznek figyelembe, de arra, hogy ilyen alacsony legyen a vízállás a Dunán, nem voltak felkészülve. A folyók mellett pedig azzal is tisztában kell lenni, hogy több Balaton mértékű víz hiányzik a talajból csak Magyarországon. Minderre pedig hirtelen választ adni, a folyamat visszafordítását megtervezni szinte lehetetlen. A meteorológus szerint viszont szükség van tudatosságra, szervezésre és a vízmegtartás hangsúlyozására.

Nagyon fontos továbbá a megfelelő kommunikáció, ami a klimatológiát illeti, hiszen sokan azt érezhetik, hogy egyes cikkek nem figyelemfelkeltőek, hanem riogatók, és ez nem feltétlenül szerencsés, mondta Tóth Tamás, hozzátéve, hogy fontos megtalálni az egyensúlyt.

Ami pedig az előrejelzést illeti: a szakember elmondta, hogy stabil időjárási viszonyok között 7–10 napra lehet előrejelezni az időjárást, míg instabil környezetben legfeljebb 3 napra, de ezzel együtt tisztában kell lenni azzal is, hogy az előrejelzésben mindig voltak, vannak és lesznek bizonytalanságok. Bármennyire is fejlődik a technológia, soha nem lesz 100%-os pontosságú az előrejelzés, hiába vagyunk az MI korában, és hiába növeli a mesterséges intelligencia valóban nagyon hatékonyan az előrejelzést, teljes bizonyossággal továbbra sem

Tóth Tamás

lehet megállapítani, hogy milyen időjárás várható. Az MI kapcsán a meteorológus kifejtette azt is, hogy a klasszikus számítások a matematikát-fizikát veszik alapul, óriási számítógépek segítségével futtatják végig a jövőbeli légköri állapotokat, a mesterséges intelligencia viszont nem ekkora számítástechnikai kapacitásokat igényel, hanem a múlt időjárása alapján próbálja megjósolni, hogy mi várható, az eredmények pedig nem rosszak.

Új aranykor vagy sötétség az emberiség fejezetében? Mit hoz a mesterséges intelligencia?

Nem egy alkalommal lehetett azt hallani, hogy az emberek egyre jobban elbutulnak, egyre kevésbé használják az agyukat, és már az utóbbi néhány ezer év alatt csök-

Szathmáry Eörs

kent az emberiség átlagos agyméretе, mondta *Szathmáry Eörs* evolúcióbiológus, az MTA rendes tagja, aki arra is rámutatott, hogy ennek az az oka, hogy az emberiség saját magát domesztikálta, azaz készített magának egy mesterséges környezetet, ahol viszonylag kevés dologhoz kell értsen professzionális szinten. Egy vadász-gyűjtögető közösségben az embernek nagyon sok mindenre kellett reagálnia, méghozzá nagyon gyorsan, ez mostanra megszűnt, egyébként ugyanez az állatok esetében is megfigyelhető. A mesterséges intelligencia pedig felerősítette az „agyrohadás” jelenségét, mivel egyre több dolgot bízunk az MI-re, ezért óhatatlanul is ellustulunk. Hasonló volt megfigyelhető a számológép esetében is, a számológép nagyon kevés dolgot tudott megbízhatóan csinálni, viszont az algoritmusok ennél jóval flexibilisebbek, és több területet lefednek, mondta Szathmáry Eörs, hozzátéve, hogy egyre jobban közeledünk az úgynevezett hiperügynökök korához. Az evolúcióbiológus elmondása szerint éppen ezekben az órákban engedik ki a szellemet a palackból.

De mi is az a hiperügynök? Szathmáry Eörs úgy fogalmazott, hogy itt arról van szó, hogy az általános mesterséges intelligencia önfejlesztővé válik, ezzel pedig fennáll annak a veszélye is, hogy megjelenik az önző viselkedés, ami azt eredményezi, hogy lehet olyan, hogy az MI érdekei átfedhetik az egyes embercsoportok érdekeit, de erre semmilyen garancia nincs, elképzelhető, hogy csak a saját érdekeiket fogják nézni. Mindezt egy olyan környezetben, ahol ezeket az ügynököket egyre több képességgel ruházzák fel, vagyis egy sokkal tágabb mezőben fogják tudni érvényesíteni az érdekeiket.

Mindeközben Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke évértékelő beszédében az MI kapcsán úgy fogalmazott, hogy szükség van rá, de nem szabad elengedni az emberi kontrollt. Szathmáry Eörs ugyanakkor rávilágított arra, hogy Európa nagyon le van maradva az MI-versenyben, Kína és az USA pedig mosolyogva figyeli, hogy Európa akarja zászlóvivőként megregulázni a más – vagyis a kínai és amerikai – mesterséges intelligenciákat. Mindezt egy olyan környezetben, hogy az MI kvázi egy nagyon gyorsan mozgó célpont, erre kell lőjön az, aki meg akarja regulázni, ez technikailag nagyon nehéz feladat, mondta az evolócióbiológus, aki külön aláhúzta azt is, hogy az MI a fegyverkezési verseny területeként is számon van tartva, a nagyhatalmak pedig ezen a téren nem akarnak veszíteni. Egy ilyen környezetben nagyon nehéz sikeres regulációt megvalósítani.

Az MI kapcsán továbbá egyesek arról beszélnek, hogy az emberiség új aranykorát hozhatja el, míg mások azt állítják, hogy sötét jövő áll az emberiség előtt a mesterséges intelligencia miatt. Szathmáry Eörs az utóbbi táborba tartozik, annak ellenére is, hogy lapunk kérdésére azt válaszolta, hogy egyik eshetőséget sem lehet kizárni. Lapunknak adott interjújában az MTA rendes tagja elmondta, hogy nehéz jósolni, különösen a jövőt illetően, de meglátása szerint bekötött szemmel rohanunk a szakadék felé, és ebből azért általában zuhanás lesz.

Armonii Fesztivál

Számos koncert és műhelyfoglalkozás lesz

Az első alkalommal megrendezett Echoes, Városi szinesztéziák és a második Armonii Fesztivál koncerteket, műhelyeket és koreográfiai pillanatokat hoz Marosvásárhelyre a következő hetekben.

Szeredai Vivien

Az Echoes, Városi szinesztéziák szeptember 25-én, pénteken műhelyfoglalkozással nyitott, és szeptember 30-án, szerdán (ma) klasszikus, jazz-, tangó- és popkoncerttel folytatódik Milord előadásában 19 órától a Kultúrpalota Nagytermében. Ezt követően a koncertek átköltöznek a vár amfiteátrumába, ahol október 9-én, pénteken 19 órától Kadjavsi előadásában indie és alt-rock dallamok lesznek hallhatók. A program október 10-én, szombaton a 19 órától kezdődő Celtic Session című koncerttel zárul Bálint Beatrix és Pethő Csaba előadásában.

A második Armonii Fesztivált október 13–18. között rendezik meg. Felvezető eseményként október 11-én, vasárnap 16 órától a Re-Born együttes tart flashmobot a Shopping Citynél. A fesztivál programját október 13-án, kedden 17 órától Az együttlét varázsa címen történetalkotó műhely nyitja a Maros Megyei Könyvtár Demokrácia Fészkében. Október 14-én 17 órától az Artizan Hubban Fedezd fel a hangod! címmel kétnyelvű énekműhelyre várják az érdeklődőket, majd másnap 18 órától Andra Andriucă indie és pop-rock előadása, 20 órától pedig Paul Tihan indie és alternatív rock előadása lesz hallható ugyanitt. Október 16-án 16 órától a természettudományi múzeum szervez mesterkurzust Hogyan szervezzünk fenntartható rendezvényeket? címmel, majd 18 órától a marosvásárhelyi vár amfiteátrumában tart kortárs jazzkoncertet a Gyárfás István Trió. Október 17-én 11 órától a látogatók fotóműhely-kirándulás formájában ismerkedhetnek meg a „Láthatatlan rétegekkel” a Teleki Téka és a Toldalagi-palota udvarában, majd az érdeklődők 17 órától növényi festékekkel festhetnek az Artizan Hubban. 19 órától a Studio 2.1 Színház ad otthont Alexandra Uşurelu Acustic Combo című akusztikus koncertjének. Október 18-án 15 órától Kiterjesztett képzelet címmel kezdődik etikus MI-oktatási műhely az Artizan Hubban, majd 17 órától ugyanitt mutatnak be két digital art

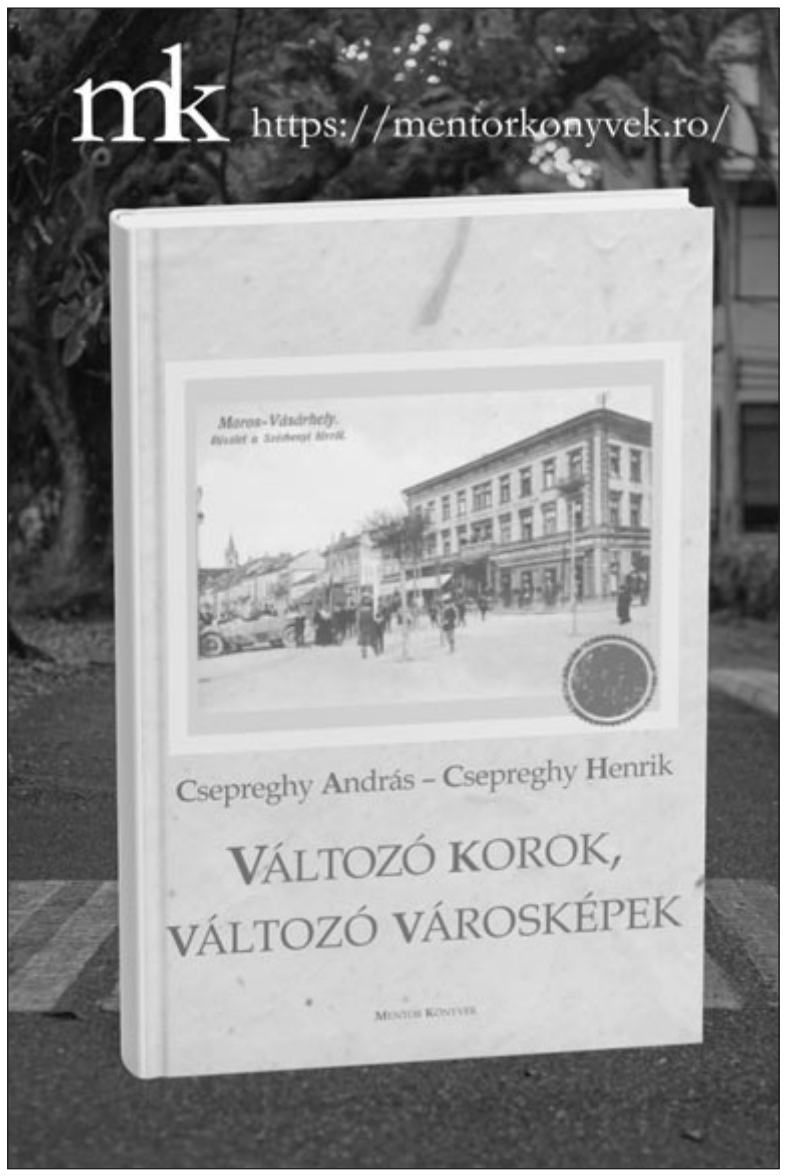
A Re-Born táncegyüttes Fotó: armonii.ro

filmet Marosvásárhely, örökség és jövő között címmel. A fesztivál a 18 órától kezdődő rock-, funk- és alternatív zenét játszó Gramofone koncertjével zárul a vár amfiteátrumában.

A műhelyek és az előadások egy részének férőhelyeit a termek befogadóképessége korlátozza. A belépés minden esetben ingyenes, de előzetes helyfoglalás ajánlott. A jelentkezési űrlapok és a teljes program elérhető a www.armonii.ro honlapon. Az Armonii Fesztivál a Neumarkt Events Egyesület szervezésében valósul meg, az Echoes, Városi szinesztéziák pedig a Seraphine Creations projektje.

Az **AQUASERV RT.** felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt **október 1-jén 9–15 óra között** (becsült időszak) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást

Marosvásárhelyen,
a Kalapács, a Ludas és a Radnót utcában.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapokból rövid ideig zavaros víz folyik a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV RT., Marosvásárhely

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ kétszobás, második emeleti tömbházlakás a Transilvania utcában.Tel. 0744-830-742. (29071)

KÜLÖNFÉLÉK

ELSZÁLLÍTUNK bútort, fölöslegessé vált dolgokat, fát, kiüresítünk lakást, elvégzünk különféle építkezési munkálatokat. Tel. 0752-854-364, Damian. (29038)

MEGEMLÉKEZÉS

Szeretett halottunkra,
id. JAKAB ISTVÁNRA
emlékezünk, akinek szeptember 30-án lett volna a 80. születésnapja.
Isten nyugtassa békében!

Fia és felesége. (29108-I)

70 éves a Maros Művészegyüttes – Tisztelettel várjuk egykori tagjainkat!

Hét évtized gazdag hagyománya, felejthetetlen előadásai és közössége mögött mindazok a művészek és szakemberek állnak, akik az évek során együttesünket szolgálták.

Tisztelettel és szeretettel hívjuk együttesünk egykori táncosait, zenészeit és munkatársait, akik áldozatos munkájukkal és tehetségükkel formálták a Maros Művészegyüttes történetét.

Ünnepeljük együtt ezt a különleges mérföldkövet, és idézzük fel a közös emlékeket!

Időpont: **2026. október 28.**

Részvételi szándékát, kérjük, legkésőbb október 1-ig jelezze az alábbi telefonszámon: **0757-059-594**.

Köszönettel

***Szabó Orsolya**, Maros Művészegyüttes*

